

LUNDS
UNIVERSITET

Den tillfälliga lagen

Svenska politikers argumentation och en
människorättslig problematik

Nathalie Hådell

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSG31

Termin: Höstterminen 2019

Handledare: Ida Jansson

Omfång: 14714 ord

Abstract

Under de senaste åren har svensk migrationspolitik genomgått en hel del förändringar till följd av den så kallade flyktingkrisen 2015. Till en början infördes gränskontroller, ID-kontroller och därefter också en tillfällig lag som begränsar möjligheten till att få uppehållstillstånd i Sverige.

Denna studie ämnar till att konkretisera den rådande paradoxen där svenska politiker och myndigheter målat upp Sverige som ett människorättsvänligt land samtidigt som de medvetet kränker mänskliga rättigheter genom upprättandet och upprätthållandet av den tillfälliga lagen. För att undersöka detta genomförs en pro et contra argumentationsanalys av riksdagsdebatten om förlängningen av den tillfälliga lagen från juni 2019 där svenska partiers argument för och emot förlängningen av denna lagstiftning analyseras. Därefter appliceras Seyla Benhabibs teori om mänskliga rättigheter och medborgarskap för att skapa en vidare förståelse för mer preciserat hur denna lag, samt debatten kring den, är problematisk utifrån en människorättslig aspekt. De frågeställningar som lyfts i denna studie är således; “Hur argumenterar svenska politiker för och emot den tillfälliga lagen? Är den människorättsliga aspekten något som beaktas i argumentationen och är argumenten i sig beviskraftiga?” samt “Hur kan den tillfälliga lagen och den förda argumentationen problematiseras med utgångspunkt ur Seyla Benhabibs teori om mänskliga rättigheter och medborgarskap?”.

Studien leder bl.a. fram till att den huvudsakliga argumentationen för en förlängning av den tillfälliga lagen är baserat på svenska egenintressen medan den människorättsliga aspekten främst beaktas i argumenten emot förlängningen. Detta är i huvudsak också något som Benhabibs teori kritiserar då stater egenintressen inte ska vara avgörande för deras gästfrihet.

Nyckelord: *Flyktingkrisen, Sverige, migrationspolitik, den tillfälliga lagen, Seyla Benhabib, mänskliga rättigheter, 2015.*

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Problemformulering, syfte och frågeställning.....	4
1.2	Material och avgränsningar	6
1.2.1	Avgränsning.....	6
1.2.2	Primär- och sekundärmaterial.....	6
1.2.3	Källkritik.....	8
1.2.4	Referenshantering.....	9
1.3	Forskningsetiska bedömninga.....	9
2	Bakgrundsavsnitt	10
2.1	Internationell asylrätt och Flyktingkonventionen.....	10
2.2	Europeiska Unionen	11
2.2.1	Ett gemensamt europeiskt asylsystem.....	11
2.2.2	Schengenavtalet.....	12
2.2.3	Dublinförordningen.....	12
2.2.4	EU:s hantering av flyktingkrisen.....	13
2.3	Konsekvenser av den tillfälliga lagen	13
3	Litteraturoversikt och tidigare forskning	15
4	Teori och metod	20
4.1	Teori	20
4.2	Metod	24
5	Svenska partiers ställningstagande till den nationella migrationspolitiken	27
5.1	Pro et contra argumentationsanalys	27
5.1.1	Förlängning av den tillfälliga lagen	27
5.1.2	Justeringar rörande anhöriginvandring	37
5.2	Övergripande analys utifrån Benhabibs människorättsteori	40
6	Sammanfattning och avslutande diskussion	44
	Referenser	48

1. Inledning

År 2015 drabbades Europa av den så kallade flyktingkrisen som på senare tid kommit att beskrivas som en av de mest omfattande migrationsutmaningarna sedan andra världskrigets slut.¹ Anledningen till de massiva flyktingströmmarna var krig och konflikter och det syriska inbördeskriget spelade en huvudsaklig roll då majoriteten av de som befann sig på flykt, och som senare sökte asyl inom Europa, härstammade från just Syrien. De väpnade konflikterna som pågick i Afghanistan och Irak under tiden bidrog även de till att människor lämnade sina hem i hopp om att finna säkerhet någonstans i Europa.²

Sverige är ett av de europeiska länder som under året 2015 mottog flest flyktingar och totalt sett kom ungefär 163 000 asylsökanden varav 70 000 av dem var barn.³ Detta var en markant ökning som svenska myndigheter inte hade förväntat sig då Migrationsverkets julprognos till en början talade för att antalet asylsökande skulle vara mindre än tidigare samtidigt som antalet ensamkommande barn däremot förväntades öka. Att det senare under sommaren fanns en antydning till att julprognosen var felaktig var något som inte förmedlades vidare inom Regeringskansliet och Sverige hade således ingen vidare beredskap vid mottagandet av de folkmassor som senare under året anlände till landet. Beredskapsbristen, i samband med det stora antalet asylansökningar, resulterade i att Sverige tvingades tillta olika medel för att begränsa asylsökandet och ett första steg innebar att man införde gränskontroller vid inre gräns samt att man införde vissa ID-kontroller.⁴ Kort därefter började man diskutera en ny nationell lagstiftning för att skärpa den svenska migrationspolitiken och i juni 2016 trädde den så kallade tillfälliga lagen i kraft.⁵

Den tillfälliga lagen handlar om tillfälliga begränsningar av rätten och möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige och den ersätter den tidigare utlänningslagen. Permanenta

---

¹ Europaparlamentet, *Migrationskrisen i Europa*, 19 augusti 2019, <https://www.europarl.europa.eu/>

² Nationalencyklopedin, *Flyktingkrisen 2015*, <https://www.ne.se/>

³ SOU 2017:12, *Att ta emot människor på flykt: Sverige hösten 2015*, Stockholm: Elanders Sverige AB, s.16

⁴ Ibid, s.18

⁵ Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten till att få uppehållstillstånd i Sverige, 2016:752, 22 juni 2016

uppehållstillstånd undviks och man beviljar nu främst tidsbegränsat uppehållstillstånd eller också nekar man uppehållstillstånd. Flyktingar och alternativt skyddsbehövande är de som kan beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd i landet på 3 år respektive 13 månader och för övriga skyddsbehövande föreligger inte längre någon rätt till uppehållstillstånd. Vidare innebär lagen att personer med synnerligen och särskilt ömmande omständigheter beviljas uppehållstillstånd om och endast om avvisning av personen i fråga skulle strida mot konventionsåtaganden som Sverige ingått. Vid införandet av lagstiftningen medfördes också begränsningar vid familjeåterförening och kraven på försörjning vid dessa återföreningar ökade.⁶

När den tillfälliga lagen trädde i kraft beslutade man att den skulle gälla i tre år, fram till 19 juli 2019. 18 juli 2019 beslutade man dock att förlänga denna lag i ytterligare två år, närmare bestämt till 19 juli 2021, i väntan på utvecklingen av en mer långsiktig svensk migrationspolitik. En del förändringar i lagen har vidtagits och en stor förändring är att de försvårande begränsningarna rörande familjeåterförening har justerats på så vis att möjligheter för återförening idag är större för såväl flyktingar som alternativt skyddsbehövande. Annat som reformerats är exempelvis att man möjliggör permanenta uppehållstillstånd för personer som varit statslösa sedan födseln men som är födda i Sverige.⁷

1.1. Problemformulering, syfte och frågeställningar

Diskussionerna angående den tillfälliga lagen har varit många och livliga och i ett flertal fall kritiserar den för att orsaka förödande konsekvenser för de utsatta. Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar och Röda Korset är två icke-statliga organisationer som undersökt vilka konsekvenser den tillfälliga lagen medfört ur ett juridiskt respektive humanitärt perspektiv och mer information om detta finns att ta del av i bakgrundsavsnittet nedan.

---

⁶ SOU 2017:12, *Att ta emot människor på flykt: Sverige hösten 2015*, s.57-58

⁷ Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten till att få uppehållstillstånd i Sverige, 2016:752, 22 juni 2016

Samtidigt som Sverige upprättat och fortsatt upprätthåller den tillfälliga lagen, vilket som sagt medfört ett antal betydande konsekvenser, så utger svenska politiker och myndigheter Sverige för att vara ett människorättsvänligt land. Vikten av de mänskliga rättigheterna betonas i Sverige då det påstås vara en del av den svenska samhällsmodellen och såväl riksdagen som regeringen, regionala och kommunala verksamheter har alla ett gemensamt ansvar för att främja de mänskliga rättigheterna. Sverige har ingått ett flertal internationella överenskommelser rörande mänskliga rättigheter och de mänskliga rättigheterna skyddas genom bl.a. svensk grundlag. Vidare har också Europakonventionen, som är en konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, varit svensk lag sedan år 1995.⁸

Att svenska politiker och myndigheter målat upp denna bild av Sverige samtidigt som de medvetet kränker mänskliga rättigheter genom den tillfälliga lagen är någonting som kan uppfattas som kontroversiellt och problematiskt och syftet med denna undersökning är att konkretisera denna paradox. Studien ämnar således till att belysa och utreda hur den tillfälliga lagen ter sig i förhållande till den människorättsliga andan som förväntas råda i det svenska samhället. Utifrån detta kommer frågor som utreds i denna studie handla dels om ifall den människorättsliga aspekten var något man överhuvudtaget tog hänsyn till under diskussionen om förlängningen av den tillfälliga lagen och därefter följer en fråga för att mer preciserat förstå hur den tillfälliga lagen är problematisk ur ett människorättsligt perspektiv. Seyla Benhabib är en teoretiker vars teori handlar om just nationsgränser kopplat till migranter, flyktingar och asylsökande och hon fastslår bl.a. att det vore att bryta mot EU:s traditioner ifall man sluter nationsgränser och försvårar situationen för redan utsatta människor.⁹ Frågeställningarna för denna uppsats lyder således som följer:

Hur argumenterar svenska politiker för och emot den tillfälliga lagen? Är den människorättsliga aspekten något som beaktas i argumentationen och är argumenten i sig beviskraftiga?

&

---

⁸ Regeringskansliet, *Mänskliga rättigheter*, 5 november 2014, <https://www.regeringen.se/>, hämtad 26 november 2019

⁹ Benhabib, Seyla. "Transformations of Citizenship. The Case of Contemporary Europe". *Government and Opposition*, 2002, vol. 37, nr. 4. DOI: 10.1111/1477-7053.00110, s.458

Hur kan den tillfälliga lagen och den förda argumentationen problematiseras med utgångspunkt ur Seyla Benhabibs teori om mänskliga rättigheter och medborgarskap?

1.2 Material och avgränsning

1.2.1. Avgränsning

Flyktingströmmarna år 2015 påverkade stora delar av Europa. För att avgränsa omfånget fokuserar denna studie på Sverige då det var ett av de länder som mottog flest flyktingar under året. Vidare är det enbart den tillfälliga lagen som kommer att diskuteras i denna undersökning vilket innebär att denna uppsats således enbart berör den svenska kontexten, med undantag för bakgrundsavsnittet där asylrätten inom FN och EU kartläggs samt avsnittet om tidigare forskning där flyktingkrisen 2015 diskuteras både internationellt och nationellt.

Det material som används i denna forskning berör som framgår ovan framför allt den svenska kontexten och vidare sträcker sig materialet inom tidsramen 2015 till och med idag. Anledningen till denna tidsram har att göra med att det var år 2015 som flyktingkrisen inträffade och det var först därefter man började diskutera en eventuellt ny nationell lagstiftning rörande migration. Det var tänkt att lagen, som ju är benämnd tillfällig, skulle löpa ut sommaren 2019 men istället har en tvåårig förlängning tagits vid och avgränsningen för detta arbete faller sig i och med detta naturligt inom denna tidsram.

1.2.2. Primär- och sekundärmaterial

Primärmaterial för denna uppsats utgörs av den riksdagsdebatt som hölls i samband med förlängningen av den tillfälliga lagen. Denna riksdagsdebatt hölls ganska precis tre år efter att den tillfälliga lagen trädde i kraft, närmare bestämt 18 juli 2019, och syftet med debatten var att diskutera huruvida den tillfälliga lagen skulle förlängas i ytterligare två år eller ifall man,

dagen därpå, skulle återgå till den tidigare utlänningslagen och dess reglering rörande asylsökande och uppehållstillstånd. Det betänkande som debatterades under dagen kom från Socialförsäkringsutskottet och de förslag som presenterades mottogs olika bland de olika partierna men majoriteten av dem var ändå i största mån eniga i beslutsfattandet. De partier som deltog i debatten var V, S, MP, C, L, KD, M och SD och utfallet blev en förlängning av den tillfälliga lagen samt en reformering av den då förslagen om viss förändring röstades igenom. V var det enda partiet som valde att inte alls yrka bifall till detta och både M och SD yrkade bifall till själva förlängningen av lagen men inte till de justeringar som föreslogs.

Vad gäller sekundärmaterialet har flertalet källor använts i kartläggande syfte för att skapa en bakgrund till, samt förståelse av, både flyktingkrisen och internationell asylrätt. Nationalencyklopedin samt en SOU från Regeringen används främst inledningsvis för att förklara flyktingkrisen och vidare används verket "*Asylrätt: en praktisk introduktion*" skriven av Madelaine Seidlitz, FN:s flyktingkonvention samt två artiklar från Europaparlamentet för att förklara dels den internationella asylrätten men också EU:s hantering av flyktingkrisen. Utöver dessa har två rapporter använts för att redogöra för vilka konsekvenser som uppstått till följd av införandet av den tillfälliga lagen. Dessa rapporter kommer från NGO:erna Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar samt Röda korset.

När det kommer till avsnittet om teori och metod används artikeln "*Transformations of Citizenship: The Case of Contemporary Europe*" där Seyla Benhabibs människorättsteori presenteras och vidare grundar sig den metodologiska delen på verket "*Argumentationsanalys: Färdigheter för kritiskt tänkande*" skriven av Gunnar Björnsson, Ulrik Kihlbom och Anders Ullholm. Metodkompendiet i argumentationsanalys, skriven av Lena Halldenius, används även det för att förklara hur ett arguments beviskraft kan avgöras.

Avslutningsvis är det värt att konstatera att alla de utvalda källorna kompletterar varandra. Alla källor, särskilt de vetenskapliga artiklar som presenteras i avsnitt 3 om tidigare forskning, berör olika områden fastän inom samma ämne och de skapar således en vidare bild av flyktingkrisen och det tillhörande forskningsläget.

1.2.3. Källkritik

Alla de källor som används i denna uppsats är noga utvalda. De är alla relevanta för studiens syfte samtidigt som de upplevs tillförlitliga. De källor som används är uppdaterade källor och den information som framgår är alltså aktuell för vår samtid. Nämnvärt är exempelvis att anledningen till att riksdagsdebatten om förlängningen av den tillfälliga lagen valts ut till primärmaterial beror på att det där är partiernas och ledamöternas egna argument och motiveringar som framförs. Det är således inte tolkningar av deras ståndpunkter vilket är gynnsamt då det minskar risken för missförstånd och felaktiga slutsatser och resultat i analysen för denna studie.

Två källor som däremot bör diskuteras vidare är rapporterna från Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar samt Röda Korset. Båda dessa rapporter är skrivna i syfte att påverka svenska partier till att inte förlänga den tillfälliga lagen och ifall de ändock beslutar att förlänga lagen uppmanar rapporterna till att vidta de åtgärder som föreslås. Dessa rapporter är med andra ord inte objektivt skrivna utan det finns en bakomliggande agenda men trots detta anses rapporterna vara tillförlitliga. De konsekvenser som uppges i rapporterna är trots allt sanningsenliga, vilket också bekräftas i och med att både Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar och Röda Korset beskriver mer eller mindre exakt samma konsekvenser. NGO:erna är också så pass erkända och legitima att de inte hade tjänat mycket på att leverera felaktig information och utifrån detta har valet att använda rapporterna i denna studie fattats.

Avslutningsvis är det viktigt att också förhålla sig kritisk till de ord och uttryck som används i de ursprungliga källorna som denna studie grundar sig på. Att en stor andel människor befann sig på flykt 2015 är mycket omtalat och det är inte ovanligt att värdeladdade ord används för att skapa en viss uppfattning om detta. Det är alltså vanligt att använda ord och uttryck för att vinkla något och ge det, i detta fall, en mer negativ innebörd. Mer om detta finns beskrivet i avsnitt 1.3 om forskningsetiska bedömningar.

1.2.4. Referenshantering

Referenshanteringen i detta arbete kommer att ske enligt Oxfordsystemet och det sidantal som är angivet i de ursprungliga källorna kommer således refereras till. När det kommer till riksdagsdebatten finns däremot inte några sidhänvisningar i och med att det är ett löpande protokoll av det som tidigare muntligt presenterats och när debatten lyfts i analysavsnittet kommer därför istället det anförande som beskrivs refereras till. Protokollet för debatten inleds med anförande 84 och avslutas med anförande 135.

1.3. Forskningsetiska bedömningar

I och med att en omfattande del av denna forskning berör riksdagsdebatterna angående den tillfälliga lagen behöver hänsyn tas till forskningsetiska bedömningar. Dessa debatter innebär nämligen att utsedda partipolitiker företräder det egna partiet och presenterar deras åsikt och ståndpunkt när det kommer till förlängningen av den tillfälliga lagen. Partipolitikernas namn upplevs inte intressanta sett till målet för denna forskning och det är därmed enbart partierna i fråga som kommer att benämnas.

Vidare är val av ord något som också kommer att beaktas. Jag som författare tar personligen avstånd ifrån ord och uttryck såsom “utlänningar”, “invandrare”, “flyktingströmmar” och “flyktingkris” och anledningen till detta beror på att de kan bidra till en särskild uppfattning om något då en specifik innebörd kan uppenbara sig. Orden “flyktingströmmar” och “flyktingkris” används flitigt i dessa diskussioner och de upplevs genom dessa ordval som något större, mer extremt och problematiskt än vad som möjligtvis hade behövts. Ordet “utlänningar” bidrar fortsättningsvis till att skapa en känsla av “vi” och “dem” och “invandrare” är avslutningsvis ett ord som i flertalet fall kommit att användas på ett nedlåtande sätt i samband med smutskastning. Trots detta kommer dessa ord ändå att brukas i uppsatsen i och med att de används i de ursprungliga källorna varifrån information är

hämtad. För att denna uppsats ska vara så trovärdig som möjligt är det alltså nödvändigt att använda dessa ord trots att det inte är personligt önskvärt.

2. Bakgrundsavsnitt

2.1. Internationell asylrätt och Flyktingkonventionen

År 1950 skapades United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR, i syfte att skydda flyktingar och deras rättigheter och året därpå stiftades Flyktingkonventionen, också kallat Genevekonventionen. Flyktingkonventionen har kommit att få en betydelsefull roll i den internationella flyktingrätten och Sverige, tillsammans med övriga EU, har baserat den nationella asylrättsliga lagstiftningen på just denna konvention.¹⁰

I flyktingkonventionen definieras begreppet flykting på följande vis:

“For the purposes of the present Convention, the term “refugee” shall apply to any person who: [...] owing to well founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his nationality and is unable or, owing to such fear, is unwilling to avail himself of that country; or who, not having a nationality and being outside the country of his former habitual residence [as a result of such events], is unable or, owing to such fear, is unwilling to return to it.”¹¹

Vidare betonas flyktingars mänskliga rättigheter starkt i konventionen.¹² Flyktingskap uppstår nämligen i samband med att den berörda individen fått sina mänskliga rättigheter kränkta och asyl är således en människorättslig fråga.¹³ Till följd av att flyktingars rättigheter presenteras fastslår konventionen också att flyktingar har skyldigheter gentemot den stat där de tilldelats

---

¹⁰ Seidlitz, Madelaine, *Asylrätt: en praktisk introduktion*, Norstedts Juridik AB, Stockholm, 2019, s.17-19

¹¹ Convention Relating to the Status of Refugees, 189 U.N.T.S. 137, 25 juli 1951, art.1

¹² Seidlitz, Madelaine, *Asylrätt: en praktisk introduktion*, s.19

¹³ *Ibid*, s.11

skydd och konventionen redogör fortsättningsvis för vilka individer som inte besitter en flyktingstatus. Non-refoulement-principen, art. 33 i Flyktingkonventionen, artikuleras särskilt starkt då denna artikel ses som en grundsten i internationell flyktingrätt. Enkelt förklarat handlar denna princip om att stater inte får varken återsända, utvisa eller avvisa en flykting till länder där flyktingens liv och frihet riskerar att utsättas för hot eller där kränkningar av flyktingens mänskliga rättigheter kan förekomma.¹⁴ Viktigt att nämna är också att det år 1967 skapades ett tilläggsprotokoll som konstaterar att Flyktingkonventionen gäller alla flyktingar, oavsett faktorer såsom tidsperiod och ursprungsland.¹⁵

2.2. Europeiska Unionen

2.2.1. Ett gemensamt europeiskt asylsystem

EU utgör tillsammans ett gemensamt europeiskt asylsystem där det finns ett minimikrav på alla medlemsstater beträffande just regler kopplade till asyl. Minimikravet är precis som det låter ett lägsta krav på lagstiftning och det är således möjligt för medlemsstaterna att upprätta och upprätthålla mer förmånliga lagstiftningar.¹⁶ Detta gemensamma system, med asyl- och migrationsfrågor i centrum, växte fram i samband med Amsterdamfördragets ikraftträdelse år 1999. Faktorer såsom säkerhet, rättvisa och frihet betonades och det var här man bl.a. började diskutera yttre gränskontroller. Idag står systemet dock inför förändring till följd av händelseförloppet 2015 då fler flyktingar än vanligt sökte sig till EU. Att stater själva haft möjlighet att besluta kring hur fördelaktig deras lagstiftning ska vara, med minimikravet som utgångspunkt, har resulterat i att mottagandet av flyktingar skiljde sig mycket mellan de olika medlemsstaterna. Detta vill man nu undvika och ett förslag som diskuteras är att utbyta miniminormer mot bundna regler.¹⁷

---

¹⁴ Ibid, s.20-21

¹⁵ Protocol Relating to the Status of Refugees, 660 U.N.T.S. 267, 31 januari 1967

¹⁶ Seidlitz, Madelaine, *Asylrätt: en praktisk introduktion*, s.27

¹⁷ Ibid, s.31-32

2.2.2. Schengenavtalet

Schengenavtalet är ett samarbete som innebär att såväl personer liksom kapital, tjänster och varor fritt har möjlighet att röra sig inom gränserna för avtalet, vilket utgörs av 22 av 27 medlemsländer. Genom detta avtal har möjligheten att upprätta och upprätthålla gränskontroller skapats och det är här som visumpolitiken, d.v.s. den politik som avgör vilka länder som behöver visum för att få röra sig inom detta område, beslutas kring.¹⁸

2.2.3. Dublinförordningen

Som ovan nämnt befinner sig det europeiska asylsystemet i en utvecklingsfas och Dublinförordningen är ett exempel på en bestämmelse som påverkats av detta. Dublinförordningen ersatte år 2003 den Dublinkonvention som antogs år 1990 och därefter, närmare bestämt år 2014, förnyades och omarbetades förordningen. Dublinförordningen beslutar kring asylrätten i EU och syftet med den är att motverka att asylsökning sker i fler än en medlemsstat. Utöver detta ämnar den också till att säkerställa flyktingars rätt att få en asylansökan prövad i någon av medlemsstaterna. Vidare är barnperspektivet och familjelivet i övrigt aspekter som beaktas särskilt i denna förordning.¹⁹

Idén med denna bestämmelse är att flyktingar ska söka asyl i den första medlemsstat de tar sig till, med vissa undantag i förhållande till familjefrågan. I och med att asylsystemet varierar medlemsstaterna emellan har det i sin tur resulterat i att flertalet flyktingar inte följer denna princip utan istället söker sig vidare inom Europa för att söka asyl i något annat land. Trots att systemen som sagt skiljer sig åt ska Dublinförordningen inte innebära någon problematik rörande standarden vid mottagandet av flyktingar. Att stater uppfyller de gemensamma kraven för det europeiska asylsystemet är nämligen något som Dublinförordningen utgår ifrån.²⁰

---

¹⁸ Ibid, s.33-34

¹⁹ Ibid, s.34-35

²⁰ Ibid, s.36

Denna förordning må låta rimlig och görbar i teorin men den har kritiserats för hur den i praktiken fungerat, synnerligen i samband med flyktingströmmarna år 2015.²¹

2.2.4. EU:s hantering av flyktingkrisen

Det gemensamma asylsystem som råder i EU har genom flyktingkrisen visat sig vara bristfällig, vilket Dublinförordningen som nämnt är ett tydligt bevis på. I och med detta har EU behövt agera och åtgärder som diskuteras är framför allt en reformering av just Dublinförordningen. Vidare arbetar Europaparlamentet hårt för att skapa starkare gränskontroller samt kustbevakning och mycket resurser går också till att spåra de människor som tar sig till Europa. Att varje medlemsstat i EU ska bidra i denna fråga är något som starkt betonas och större finansiering för att främja integrationen är slutligen något som EU arbetar för.²²

2.3. Konsekvenser av den tillfälliga lagen

Som inledningsvis nämnt har den tillfälliga lagen resulterat i flertalet konsekvenser för migranter, flyktingar och asylsökande och Röda Korset samt Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar är två NGO:er som skrivit varsin rapport om just detta. I dessa rapporter konstateras det att den tillfälliga lagen i sin helhet är problematiskt. Detta i och med att det är en hastigt framtagen lagstiftning vilket resulterat i flertalet ouppklarade frågor som inte hunnit utredas och övervägas. Rådgivningsbyrån menar att en förskjutning från lagstiftaren till tillämparen har skett vilket innebär att det finns ett stort utrymme för tolkning vilket i sin tur medför en rättsosäkerhet. Den så kallade gymnasielagen är ett exempel på den rättsosäkra lagstiftningsprocess som kommit till följd av den tillfälliga lagen²³ och lagen innebär vidare också en rättsosäker process för personer i ömmande situationer varav

---

²¹ Nationalencyklopedin, *Flyktingkrisen 2015*

²² Europaparlamentet, *EU:s svar på flyktingutmaningen*, 20 augusti 2019, <https://www.europarl.europa.eu/>, hämtad 28 december 2019

²³ Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, *Migrationsrättens framtid*, 2018, <https://sweref.org/>, hämtad 20 november 2019, s.7-9

barnperspektivet får ett särskilt fokus. Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar klargör att man i förarbetet inte kartlagt hur barnperspektivet ska beaktas i samband med denna lagstiftning och de betonar att möjligheten för barn att få permanent uppehållstillstånd är högst begränsat då det numera föreligger krav på varaktigt nedsatt hälsotillstånd.²⁴

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar konstaterar vidare i rapporten att den tillfälliga lagen, i sitt första skede, innebar en diskriminering gentemot alternativt skyddsbehövande då möjligheten till familjeåterförening för dem var mer begränsad än vad den var för flyktingar.²⁵ Liksom Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar betonar också Röda Korset den tidigare problematiken kring familjeåterförening. Något annat de uppmärksammar är att den tillfälliga lagen bidragit till att både oro och psykisk ohälsa har ökat bland asylsökande vilket bekräftas genom olika undersökningar dels med drabbade individer men också med personal på Röda Korsets behandlingscenter för krigsskadade och torterade.²⁶ Som en ytterligare konsekvens av den tillfälliga lagen har det också blivit svårare för individer som lider av oro och psykisk ohälsa att få tillgång till traumabehandling. En ytterligare nämnvärd faktor som poängteras i rapporten är att tillfälliga istället för permanenta uppehållstillstånd har visat sig skapa mer negativa konsekvenser i förhållande till integrationen i Sverige.²⁷

Sammantaget sett är det tydligt att den tillfälliga lagen bidrar till att människor på flykt i stor utsträckning kränks och far illa och både Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar och Röda Korset anser att denna lagstiftning är problematisk sett till Europakonventionen, dels genom begränsningarna rörande familjeåterförening men också genom att utvisa personer som kan tvingas återvända till ett land där de riskerar att utsättas för tortyr. Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar uttrycker till och med att den tillfälliga lagen är en kränkning av Europakonventionen.²⁸

---

²⁴ Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, *Migrationsrättens framtid*, s.14-15

²⁵ Ibid, s.13

²⁶ Röda Korset, *Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlämningslagen*, 2018, <https://www.rodakorset.se/>, hämtad 20 november 2019, s.25-26

²⁷ Ibid, s.29

²⁸ Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, *Migrationsrättens framtid*, s.4

3. Litteraturoversikt och tidigare forskning

Som tidigare nämnt är det ingen nyhet att människor rör sig runt om i världen och det är väl känt att människor tvingas fly sina hemländer som en konsekvens av exempelvis våld, krig, konflikter och människorättskränkningar. I och med att detta i vår samtid är en så pass aktuell fråga har mycket forskning utförts rörande just migranter, flyktingar och asylsökande och mycket av den senare forskning som finns inom ämnet berör den så kallade flyktingkrisen som ägde rum år 2015. Den forskning som finns berör allt ifrån staters mottagande och agerande i denna fråga till konsekvenser av slutna gränser och redogörelser för de risker människor utsätts för under sin tid på flykt.

Elena Laporta Hernández är ett exempel på en forskare som bidrar till forskningsläget genom att undersöka hur de sexuella och reproduktiva rättigheterna, som är erkända mänskliga rättigheter, påverkas av humanitära kriser. Det är nämligen vanligt att mänskliga rättigheter påverkas i samband med sådana typer av kriser och de sexuella och reproduktiva kränks särskilt ofta i dessa sammanhang. Liksom alla mänskliga rättigheter förväntas stater skydda och uppfylla dessa rättigheter, men trots detta riskerar migranter och flyktingar att få dem kränkta. EU, dess medlemsstater och regionala institutioner har, i samband med kriser, alltså misslyckats med att skydda de två nämnda grupperna.²⁹

Laporta Hernández klargör i artikeln *“Legal strategies to protect sexual and reproductive health and rights in the context of the refugee crisis in Europe: a complaint before the European Ombudsperson”* att det är ett faktum att flickor och kvinnor är särskilt utsatta i dessa situationer. Hon nämner att de ställs inför mer sårbara situationer när det kommer till exempelvis oönskade eller riskfyllda graviditeter samt könssjukdomar och risken att utsättas för könsbaserat våld såsom våldtäkt och trafficking är även den större. Könsbaserat våld är en av de mest extrema typer av diskriminering och i och med att just flickor och kvinnor är den mest utsatta gruppen vid humanitära kriser är det viktigt att migrationspolicyer grundar sig i

---

²⁹ Laporta Hernández, Elena, “Legal strategies to protect sexual and reproductive health and rights in the context of the refugee crisis in Europe: a complaint before the European Ombudsperson.” *Women’s Link Worldwide*, 2017. DOI: 10.1080/09688080.2017.1405675, s.151-52

ett feministiskt perspektiv. Laporta Hernánderes nämner vidare att hälso- och sjukvård beträffande just sexualitet och reproduktivitet antingen saknats helt eller varit otillräcklig. Information om var man ska vända sig för att få hjälp med sådana frågor är också något som saknats och det framkommer fortsättningsvis att det har rådit en brist på kvalificerad personal samt tolkar.³⁰ Avslutningsvis fastslår Laporta Hernánderes att de sexuella och reproduktiva rättigheterna ska beaktas och skyddas oavsett medborgarstatus. Dessa rättigheter är mänskliga rättigheter och de ska garanteras alla.³¹

Som ovan presenterat finns forskning som berör flyktingkrisen och migration i övrigt på ett mer generellt plan men ser man vidare till forskning som berör flyktingkrisen i relation till just specifikt Sverige finner man att andelen undersökningar tydligt minskar. Tre olika undersökningar som dock har bidragit till det rådande forskningsläget om svensk flyktingpolitik och svenskt flyktingmottagande kommer här löpande presenteras.

Sverige är som tidigare konstaterat ett av de länder i EU som tagit störst ansvar för de individer som tog sig till Europa år 2015 och Bedrun Brljavac talar i sin artikel "*Refugee Crisis in Europe: The Case Studies of Sweden and Slovakia*" om just detta och han genomför en jämförelse av Sveriges välkomnande av flyktingar med Slovakiens välkomnande av dem. För att genomföra studien analyserar Brljavac de två staternas migrationspolitik och dess policy och de skillnader som upptäcks är både flera och tydliga, men dessförinnan diskuteras migrationen i EU på ett övergripande plan. Migration är nämligen något som blivit ett både socialt, ekonomiskt, juridiskt och politiskt problem i stora delar av Europa och denna situation kan enbart hanteras genom transnationell policy och gemensamma handlingar medlemsstaterna emellan. Detta är något som forskaren argumenterar för att enbart ett fåtal av medlemsstaterna arbetar för, varav Sverige är en av dem.³²

Brljavac betonar att kulturell och religiös mångfald inte nödvändigtvis behöver skapa spänningar utan att det snarare kan vara nyttigt och gynnsamt. Han förklarar vidare att de som kommer till Europa bidrar med kunskaper, kapaciteter, färdigheter och expertis och stater kan

---

³⁰ Ibid, s.155-56

³¹ Ibid, s.158

³² Brljavac, Bedrudin, "Refugee Crisis in Europe: The Case Studies of Sweden, and Slovakia." *Journal of Liberty and International Affairs*, Vol. 3, Suppl. 1, 2017. eISSN 1857-9760, s.92-93

således tjäna på att mottaga flyktingar och integrera dem i samhället.³³ Sverige framställs i denna forskning som en stat som tagit till sig av detta och som öppet välkomnat både flyktingar och migranter och som dessutom behandlar dem som sina egna medborgare. Detta tyder på att svensk demokrati sträcker sig utanför nationsgränserna och Brljavac fortsätter med att klargöra att den socialdemokratiska andan haft en avgörande betydelse för Sveriges agerande i förhållande till flyktingkrisen. En historisk översikt av svensk migrationspolitik utförs vidare i artikeln där olika svenska åtaganden ämnade att underlätta för migranter i Sverige presenteras. Svenskt mottagande av ensamkommande barn är ytterligare en faktor som Brljavac lyfter då de är särskilt skickliga på just denna front i jämförelse med andra medlemsstater och analysen av den svenska migrationspolitiken avslutas sedan med ett klargörande om att Sverige är beroende av migration. Det är nämligen så att det svenska födelsetalet är för lågt och migration blir därför en lösning för att upprätthålla Sveriges ekonomi.³⁴

Till skillnad från Sverige som, vilket ovan påvisat, beskrivs som öppet och välkomnande finns ett flertal stater med xenofobiska benägenheter varav Slovakien är en av dem. Dessa typer av stater ser ofta flyktingar som ett hot gentemot den nationella statssuveräniteten och den så kallade europeiska och nationella identiteten³⁵ och Slovakien har tydligt visat att de inte vill engagera sig i denna fråga. Staten ställer sig helt emot att flyktingar bosätter sig i Europa och de vill definitivt inte själva mottaga dem. De har till och med överklagat till European Court of Justice, ECJ, angående idén om att fördela flyktingar över medlemsstaterna och därutöver har demonstrationer skett för att förtydliga ställningstagandet i migrationsfrågan. Migranter ses nämligen som farliga för den egna nationen.³⁶

Avslutningsvis konstaterar Brljavac att det största problemet med att människor befinner sig på flykt är att en del stater väljer att inte ta något ansvar eller på något vis bidra till att hjälpa dem. Att människor befinner sig på flykt är således inte det problematiska utan det som försvårar situationen är staters ovilja att ingripa. EU:s medlemsstater prioriterar i stor grad egenintresset över de utsatta flyktingarna och åtgärder måste vidtas då detta inte är en hållbar

---

³³ Ibid, s.93

³⁴ Ibid, s.96-98

³⁵ Ibid, s.94

³⁶ Ibid, s.98-99

situation.³⁷ Brljavac betonar därför som sagt genomgående vikten av stater såsom Sverige, Tyskland och Danmark och han skriver närmare bestämt: “It is good that Europe still has countries such as Sweden, Germany and Denmark which have in comparison with other EU states wholeheartedly welcomed the migrants and refugees.”³⁸

Till skillnad från den ovan presenterade studien som ställer sig snarast positiv till den svenska migrationspolitiken finns ett flertal andra forskare som besitter ett mer kritiskt förhållningssätt till Sverige och dess agerande i denna situation. Nicole Stokes-Dupass är ett exempel på en sådan forskare då hon i artikeln “*Mass Migration, Tightening Borders and Emerging Forms of Statelessness in Denmark, Norway and Sweden*” beskriver hur stater idag tar avstånd från människor på flykt istället för att som tidigare ingripa av humanitära skäl. De tre nämnda staterna kritiserar för att försvåra för de redan utsatta människorna som befinner sig på flykt och hon analyserar dem en åt gången för att skapa en bred förståelse om hur de ställer sig till migrationsfrågan och hur de agerat i samband med den senaste flyktingkrisen.

Skandinaviska stater har alltid betraktats som generösa välfärdsstater men på senare tid har de börjat bli allt mer främlingsfientliga och Sverige, som ändock är den mest generösa av dessa stater, har kommit att bli en slags “immigration backdoor” vilket kritiserats av de övriga två staterna.³⁹ Stokes-Dupass konstaterar också att alla dessa stater väljer att upprätta olika restriktioner som nekar flyktingar att bli en del av dess samhälle.⁴⁰ Danmark har exempelvis höga krav i form av tester som måste godkännas för att man ska kunna bli dansk medborgare och vidare måste man enligt dansk migrationslag kunna påvisa någon slags anknytning till Danmark för att överhuvudtaget kunna ansöka om medborgarskap. En annan anmärkningsvärd regel berör den beskattning av smycken värda mer än 10 000 danska kronor som infördes år 2016 som ett medel för migranter att “betala tillbaka” till den danska staten. Medborgarskap kommer nämligen som en belöning av någon slags “contribution”.⁴¹

---

³⁷ Ibid, s.91

³⁸ Ibid, s.95

³⁹ Stokes-Dupass, Nicole, “Mass Migration, Tightening Borders, and Emerging Forms of Statelessness in Denmark, Norway, and Sweden.” *Journal of Applied Security Research*, 2017. DOI: 10.1080/19361610.2017.1228024, s.40

⁴⁰ Ibid, s.51

⁴¹ Ibid, s.53-54

Efter att ha analyserat Norge och dess ställningstagande till flyktingströmmarna fastslår Stokes-Dupass att rasism är något som på individnivå förekommer och norsk befolkning problematiserar i hög grad den ökade islamismen i landet då den anses motstrida norska värdegrunder. Utöver detta antagande inrättade den norska riksdagen år 2016 en ny lagstiftning som erbjöd de 500 första asylsökande som frivilligt lämnade landet en viss summa pengar och det finns vidare en reglering, likt den danska, som tillåter att frånta asylsökande vissa försörjningsstöd eller förmåner ifall de besitter saker eller tillgångar av ett värde på mer än 5000 norska kronor.⁴²

Vad gäller Sverige så har staten under en längre tid haft en multikulturell integrationsmodell och år 1975 inrättades den första migrationspolicyn vilken möjliggjorde att minoriteter kunde behålla sina kulturer samtidigt som de erhöll samma status och rättigheter som den övriga svenska majoriteten. Dessa faktorer har, precis som Brljavac konstaterade, bidragit till att Sverige betraktats som en av de mest välkomnande staterna när det kommer till migration, men på senare tid har detta kommit att förändras. Assimilering blir allt mer aktuellt och "vi-och-dem"-tänket har utvecklats på ett sådant vis att muslimer numera anses problematiska för den svenska integrationen.⁴³

Vidare är statslöshet, baserat på Hannah Arendts teori om mänskliga rättigheter och hennes definition av begreppet statslös, också något som centraliseras i artikeln. Hon talar om rätten till att ha rättigheter och att det är genom medborgarskap och endast genom medborgarskap som man har denna rätt. Statslösa, exempelvis flyktingar, besitter således inte några rättigheter och något slags medlemskap är således av betydande roll för dessa individer.⁴⁴ I the Universal Declaration of Human Rights, UDHR, står det dock att dokumenterade flyktingar har rätt till en nationalitet men det är få stater som faktiskt kan garantera detta.⁴⁵ Det är nationalstaten som bestämmer över exklusion och inklusion⁴⁶ och det är tydligt att "securitization" hamnar i första prioritet vilket resulterar i att man stänger gränser och inrättar försvårande reglering för människor på flykt. Det som tidigare hade setts som ett humanitärt

---

⁴² Ibid, s.55

⁴³ Ibid s.56-57

⁴⁴ Ibid, s.50

⁴⁵ Ibid, s.45

⁴⁶ Ibid, s.50

gensvar, d.v.s. att öppna upp för dessa människor och på något sätt bidra med hjälp, förekommer inte längre i vår samtid.⁴⁷

En sista studie som bidrar till forskningsläget handlar om hur Sverige, som idealiseras som ett säkert, modernt och jämlikt land, hanterar krissituationer med särskilt fokus på flyktingkrisen 2015. Mathias Ericson analyserar i artikeln *“Sweden Has Been Naive”: Nationalism, Protectionism and Securitisation in Response to the Refugee Crisis of 2015* hur stater i samband med krissituationer i vissa fall genomför betydande strukturella förändringar som ibland kränker de ideal de egentligen förväntas försvara. Ericson diskuterar vidare hur krishantering präglas av könsnormer⁴⁸ och han fastslår att “masculinity protectionism” förekom i Sverige vid denna tidpunkt. Med detta menar forskaren att svenska politiker framställs som modiga försvarare som tvingats fatta det tuffa beslutet att sluta gränser trots att de tidigare talat om medmänsklighet och gästfrihet. Det är också här som svenska säkerhetsaspekter och behovet av de åtgärder som vidtogs betonas.⁴⁹ Aktivister och NGO:er som gav migranter stöd och hjälp uppfattades av staten som ett hot mot säkerheten och avslutningsvis klargör Ericson att undantagspolitik kan resultera i ökad social ojämlikhet och polarisering och han menar vidare att detta är precis vad som inträffat i Sverige i samband med flyktingkrisen.⁵⁰

4. Teori och metod

4.1. Teori

Som nämnt ovan i avsnittet om tidigare forskning finns det en teori om mänskliga rättigheter där fokuset vilar på begreppet “statslös”, utformad av Hannah Arendt. Arendts teori är baserad på eran efter andra världskriget och i och med att omvärlden genomgått stor

---

⁴⁷ Ibid, s.47

⁴⁸ Ericson, Mathias, *“Sweden Has Been Naive”: Nationalism, Protectionism and Securitisation in Response to the Refugee Crisis of 2015.* *Social Inclusion*, Vol. 6, Issue 4, 2018. DOI: 10.17645/si.v6i4.1512, s.96

⁴⁹ Ibid, s.98

⁵⁰ Ibid, s.100

utveckling och förändring sedan dess kan det möjligtvis vara en aning vilseledande att helt och hållet applicera denna teori på ett mer samtida händelseförlopp. En modernare och mer samtida teori som berör frågor om just migranter, flyktingar och asylsökande är Seyla Benhabibs teori om mänskliga rättigheter. Till skillnad från Arendt som talar om statslösa fokuserar Benhabib istället på begreppet "medborgarskap" i den europeiska kontexten med EU som politiskt exempel.⁵¹

I samband med andra världskrigets slut skapades en modell där staters territorium fick en central betydelse och statssuveränitet blev en ledande princip på den internationella arenan. Denna modell utmanas i dagsläget ständigt då vår värld numera motarbetar detta. Stater lever exempelvis kvar men de förändras, statssuveränitet försäkras samtidigt som det försvagas och statsgränser finns kvar men de blir allt mer porösa. Internationella människorättsliga normer är något som ofta kommer i konflikt med det nationella anspråket på statssuveränitet och Benhabib menar att dessa två faktorer utgör nya former av politisk globalisering. Detta är en utveckling som kan uppmärksammas i såväl brott mot mänskligheten som humanitära interventioner samt transnationell migration varav den sistnämnda kommer att diskuteras löpande då denna del av Benhabibs teori är den centrala för denna forskning.⁵²

Människorättsliga normer åberopas särskilt i diskussioner rörande migration, flyktingar och asylsökande vilket resulterat i att stater ställs inför utmaningar beträffande den egna nationsgränsen. Den moraliska aspekten är något som här uppmärksammas och trots att det inte finns någon direkt skyldighet att skydda individer ifall det sker på bekostnad av ens eget liv så är det möjligt att ifrågasätta huruvida det är moraliskt rätt att avvisa individer i behov enbart för att de utmanar staters kulturella sedvänjor. Det är också möjligt att ifrågasätta huruvida det är moraliskt rätt att neka asyl när det kan innebära förödande konsekvenser för den utsattes leverne. Självbevarelsesdriften kan med andra ord vara problematisk och det finns utlåtanden om att staters egenintressen inte ska vara avgörande när det kommer till deras gästfrihet.⁵³ Utifrån detta konstaterar Benhabib att det finns en slags spänning när det kommer till att föra samman människor världen över och hon beskriver en paradox som kommit att kallas för "den demokratiska legitimitetens paradox". Denna paradox handlar enkelt förklarad

---

⁵¹ Benhabib, Seyla. "Transformations of Citizenship. The Case of Contemporary Europe", s.444

⁵² Ibid, s.440-441

⁵³ Ibid, s.442-443

om att det finns två sidor av den statliga legitimiteten. Antingen väljer man att se den som en faktor som bidrar till att uppfylla och skydda mänskliga rättigheter eller också ser man det som en faktor av demokratiskt självbestämmande. Man kan med andra ord med hjälp av den demokratiska legitimiteten binda sig till universella rättigheter och således tala om vad stater får göra och inte, samtidigt som man också, genom demokratisk legitimitet, fritt bestämmer över vilka rättigheter man väljer att uppfylla och respektera och således även vilka traktater man aktivt väljer bort. Den senare användningen av demokratisk legitimitet är den som används när det kommer till olika typer av gränskontroller.⁵⁴

Denna teori ämnar inte till att kritisera nationalstaten som sådan utan Benhabib åberopar snarare vikten av nationalstaters erkännande av varje enskild människas universella status.⁵⁵ Hon konstaterar att det moraliskt rätta vore att ha en värld där nationsgränser är öppna och detta är något hon argumenterar för att liberala demokratier bör sträva efter att uppnå.⁵⁶ Vidare refererar Benhabib ständigt till den kosmopolitiska föreställningen och som inledningsvis nämnt använder hon sig av begreppet medborgarskap. Anledningen till att just medborgarskap är centralt för denna teori beror på att den rådande idealbilden av vad ett medborgarskap är och ska innebära inte överensstämmer med dagens verklighet. Medborgarskap, som idealbilden företräder, menar nämligen att det är nödvändigt att besitta ett medlemskap i ett politiskt bundet samhälle och medborgarskap innebär vidare att man har rättigheten att befinna sig inom den specifika statens territorium och man är således också ett subjekt för statens jurisdiktion. Medborgarskap har kommit att betraktas som en slags status som dels medför rättigheter men också skyldigheter, och för att nå denna status är civila, politiska och sociala rättigheter essentiella.⁵⁷

Benhabib belyser i denna teori den politiska betydelsen men hon motsätter sig föreställningen om att en politisk identitet enbart råder i samband med ett medborgarskap i en territoriellt bunden stat. Hon betonar att den skillnad som tidigare funnits mellan medborgarrättigheter och mänskliga rättigheter håller på att suddas ut vilket följaktligen innebär att ett nytt slags medborgarskap, ett avterritorialiserat mer kosmopolitiskt sådant, är på väg att framträda.⁵⁸

---

⁵⁴ Ibid, s.450

⁵⁵ Ibid, s.443-444

⁵⁶ Ibid, s.446

⁵⁷ Ibid, s.454-455

⁵⁸ Ibid, s.448

Benhabib förespråkar nämligen något hon benämner “politiskt medlemskap” som är ett medlemskap baserat på politisk tillhörighet, vilket inte kräver medborgarskap. Detta medlemskap ämnar till att underlätta för migranter, flyktingar och asylsökande då kraven för ett medlemskap skiljer sig från det för medborgarskap⁵⁹ och hon argumenterar för att stater måste sluta definiera sina medlemmar utifrån deras nationella medborgarskap. Endast ifall detta sker kommer “vi-och-dem-tänket” mellan staters medborgare och utomstående att upphöra. De berörda grupperna befinner sig just nu någonstans mitt emellan staters sedvanerätt å ena sidan och universella rättigheter å andra sidan,⁶⁰ men föreställningen om ett politiskt medlemskap anses kunna bidra till att främja utsatta gruppers mänskliga rättigheter samtidigt som en institutionell förankring bevaras.⁶¹ Benhabib konstaterar vidare att institutionella förändringar inom EU har resulterat i att rätten till att ha rättigheter inte längre är beroende av medborgarskap utan snarare bosättningsplats⁶² och hon konstaterar att det vore att bryta mot EU:s traditioner ifall man sluter nationsgränser och försvårar för de redan utsatta.⁶³

Benhabibs teoretisering kring den demokratiska legitimitetens paradox samt begreppet medborgarskap leder fram till en slutsats om att de individer som befinner sig i en pågående ansökningsprocess vanligtvis uppfattas som någon slags förbrytare. Detta synsätt problematiseras och Benhabib uppmanar till att avkriminalisera dessa typer av globala rörelser och därmed också möjliggöra och erkänna rätten till att korsa gränser och söka inträde till stater. Benhabib konstaterar avslutningsvis att det är omöjligt att fullständigt förändra den rådande situationen. Det kommer alltid finnas en skillnad mellan de individer som bestämmer över exklusion och inklusion och de individer som är exkluderade, men poängen med teorin är att man kan betona vikten av demokrati och universell status. De åtskillnader som råder kan och bör göras mer flytande och förhandlingsbara och detta anses vara görbart genom att upprepa den demokratiska aspekten och betona dess betydelse. Det är nämligen folket själva som måste välja att anamma lagar och policyer som överensstämmer med de kosmopolitiska normerna där staters gästfrihet främjas. Att förflytta sig runt om i världen är trots allt inte, och ska därför inte heller uppfattas som, en kriminell handling.

---

⁵⁹ Ibid, s.442

⁶⁰ Ibid, s.452

⁶¹ Ibid, s.462

⁶² Ibid, s.453

⁶³ Ibid, s.458

Förflyttningar är snarare ett uttryck för mänsklig frihet, ofta även ett hopp om en bättre framtid, och oavsett politisk medborgarstatus ska det universella värdet hos varje enskild individ i första prioritet beaktas.⁶⁴

4.2. Metod

Den metod som kommer att användas i denna forskning är en pro et contra argumentationsanalys. Primärmaterialet, d.v.s. riksdagsdebatten rörande förlängningen av den tillfälliga lagen, ska analyseras och denna metod är ett lämpligt verktyg att använda för att på ett nyanserat vis kunna redogöra dels för vilka argument som förs för och emot förlängningen av denna lagstiftning men också för att avgöra hur pass beviskraftiga argumenten i fråga verkligen är.⁶⁵ Denna pro et contra argumentationsanalys syftar till att i ett första steg finna tesen (T) i en argumentation och därefter redogöra för de för- och motargument, i denna undersökning benämnt proargument (PA) och contraargument (CA), som presenteras i riksdagsdebatten.

För att förklara en argumentations beviskraft, som är en stor del av analysen, är det viktigt att förstå exakt vad som utgör denna beviskraft. Ett arguments beviskraft är uppbyggd i två delar: *i)* relevans och *ii)* hållbarhet och det är dessa som avgör hur bra, eller mindre bra, ett argument är.⁶⁶ För att ett argument ska vara beviskraftigt måste argumentet besitta båda dessa beståndsdelar.⁶⁷ Viktigt att ha i åtanke är att ett argument kan vara relevant även om det inte är hållbart. I sådant fall saknar dock argumentet beviskraft då hållbarhet är väsentligt.⁶⁸

När man redogör för ett arguments beviskraft söker man efter luckor, felslut, misstag, bevisföring, definitioner etc. Löpande listas de faktorer som uppmärksammas i den kommande analysen av riksdagsdebatten rörande förlängningen av den tillfälliga lagen:

---

⁶⁴ Ibid, s.464-465

⁶⁵ Björnsson, Gunnar, Kihlbom, Ulrik, Ullholm, Anders. *Argumentationsanalys: Färdigheter för kritiskt tänkande*, Natur & Kultur, Stockholm, 2009, s.11

⁶⁶ Ibid, s.22

⁶⁷ Ibid, s.24

⁶⁸ Ibid, s.35

Induktion - En generaliserande slutsats dras utifrån antingen egna erfarenheter eller observationer.⁶⁹

Deduktion - Den slutsats som dras följer premisserna vilket innebär att argumentet har en logisk bevisföring.⁷⁰

Giltighet och sanningsenlighet - Slutsatser kan vara giltiga utan att vara sanna. Ifall det man utgår ifrån inte är sant så kan inte heller slutsatsen vara sann. Den kan dock vara logisk ifall den, som presenterat under deduktion, följer premisserna logiskt.⁷¹

Överdriven generalisering - Slutsatser kan inte dras om något generellt eller allmänt ifall den undersökningen som man utgår ifrån inte är tillräckligt omfattande och kan ge stöd för det.⁷²

Cirkelresonemang - Argumentet tillför inte något stöd till T då det redan finns dolt i T.⁷³

Post hoc ergo propter hoc - Man tolkar ett orsakssamband, att något händer efter något annat, trots att det egentligen kan bero på andra faktorer. Detta är med andra ord ett felslut.⁷⁴

Värdeladdade ord - Användandet av värdeladdade ord kan resultera i att man på emotionella grunder accepterar T.⁷⁵

Är-bör-felslut - Här skiljer man på *deskriptiva* och *normativa* påstående. Det första handlar om hur något är medan det andra handlar om hur något bör vara.⁷⁶

Lexikalisk definition - Ord används i vanlig mening. Ingen större poäng görs av det.⁷⁷

---

⁶⁹ Halldenius, Lena, "Argumentationsanalys: Ett metodkompendium." *Avdelningen för mänskliga rättigheter, Lunds universitet*, 2016, s.4

⁷⁰ Ibid, s.4

⁷¹ Ibid, s.5

⁷² Ibid, s.6

⁷³ Ibid, s.6

⁷⁴ Ibid, s.7

⁷⁵ Ibid, s.7

⁷⁶ Ibid, s.7

⁷⁷ Ibid, s.8

Stipulativ definition - Ord fyller en speciell funktion då de får en särskild betydelse.⁷⁸

Persuasiv definition - Man försöker avskräcka och övertyga om något genom att ge ord och fenomen antingen ett negativt eller positivt värde.⁷⁹

Luckor - En del argument förblir, i viss utsträckning, outtalade. Detta kan antingen bero på misstag eller att argumentet är så pass självklart och uppenbart att någon vidare förklaring inte anses nödvändig.⁸⁰

Något slutgiltigt att nämna i detta avsnitt är att partierna och deras namn i analysen kommer att presenteras i form av förkortningar. Här följer en lista över de förkortningar som används:

V	Vänsterpartiet
S	Socialdemokraterna
MP	Miljöpartiet
C	Centerpartiet
L	Liberalerna
KD	Kristdemokraterna
M	Moderaterna
SD	Sverigedemokraterna

---

⁷⁸ Ibid, s.8

⁷⁹ Ibid, s.8

⁸⁰ Ibid, s.10

5. Svenska partiers ställningstagande till den nationella migrationspolitiken

För att nu applicera både teori och metod på upprätthållandet av den tillfälliga lagen och debatten kring den kommer en analys genomföras. Löpande kommer först en pro et contra argumentationsanalys genomföras där partiernas argument för och emot förlängningen av den tillfälliga lagen framförs och därefter kommer Benhabibs människorättsteori appliceras för att utreda den människorättsliga problematiken kring den. Då debatten är indelad i två teman, dels förlängningen av lagen och dels justeringar av framför allt anhöriginvandring, kommer argumentationsanalysen för tydlighetens skull delas upp i två delar. Viss överlappning kan dock förekomma då familjeåterförening används som ett argument för förlängningen av den tillfälliga lagen samtidigt som det också diskuteras som ett eget tema då alla partier inte är överens om huruvida familjeåterförening är önskvärt eller ej. Vidare är argumentens beviskraft något som för tydlighetens skull diskuteras i direkt anknytning till de förda argumenten.

5.1. Pro et contra argumentationsanalys

5.1.1. Förlängning av den tillfälliga lagen

T Den tillfälliga lagen ska förlängas

Det mest förekommande argumentet för att förlänga den tillfälliga lagen, PA1, är att Sverige inte kan återgå till den tidigare migrationspolitiken, d.v.s. utlänningslagen. 7 av 8 partier stödjer detta och de enda som inte använder detta argument är V, vilket beror på att de inte yrkar bifall till förlängningen. SD argumenterar exempelvis för att den tidigare

migrationspolitiken är riskabel⁸¹ medan C och KD konstaterar att varken utlänningslagen eller denna tillfälliga lag är särskilt önskvärd men att den sistnämnda i dagsläget är det bästa möjliga alternativet. KD konstaterar detta genom att säga att “Kristdemokraterna tolererar [...] den proposition som läggs fram i dag, inte för att vi tycker att den är bra men för att den är det minst dåliga alternativet i det läge som nu ges”.⁸² Att diskutera de båda lagarna är högst relevant att göra då det är avgörande för vilka regler som kommer att gälla de närmaste två åren men vidare är hållbarheten i argumentet något som går att diskutera. I debatten framkommer inte något direkt underlag för detta argument utan enbart konstateranden om att “det är så”. Detta är en så kallad *lucka* som behöver fyllas i då svaret är så pass självklart och uppenbart att man valt att inte utveckla det. När SD däremot säger att utlänningslagen är riskabel så syftar de troligtvis på att den inte var tillräcklig år 2015 och att det skulle innebära en risk att återinföra den. Utifrån detta skulle man kunna konstatera att PA1 är både relevant och hållbart för T.

Ytterligare två argument som många partier står enade i är att det råder en misslyckad integration i Sverige, PA2, samt att Sverige inte kan upprätthålla en lika generös migrationspolitik som tidigare, PA3. PA2 stöds av SD, M, L och KD och M baserar detta på en analys av det svenska samhället som tyder på att bl.a. 50% av de arbetslösa i Sverige är utrikes födda, fyra av tio elever med utländskt ursprung är obehöriga till gymnasiet⁸³ och de argumenterar vidare för att det är barnen som i längden blir lidande då de ärver sina föräldrars utanförskap.⁸⁴ M betonar vidare att “vi har en medmänsklig skyldighet att ge dem som har kommit hit en verklig chans att komma in i samhället”.⁸⁵ Vi kan med andra ord inte bara släppa in dem över nationsgränsen.⁸⁶ KD argumenterar fortsättningsvis för att integrationsproblematiken missgynnar asylsökande och att det resulterar i gängkriminalitet, skuggsamhällen samt att hederskultur genom detta tillåtits framväxa⁸⁷ och SD och L konstaterar båda att denna problematik måste åtgärdas.⁸⁸ SD problematiserar dessutom integrationsproblematiken vidare genom att påstå att det är fel att svenska skattebetalare

---

⁸¹ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, 18 juni 2019, <https://www.riksdagen.se/>, hämtad 18 november 2019, anförande 107

⁸² Ibid, anförande 87

⁸³ Ibid, anförande 84

⁸⁴ Ibid, anförande 121

⁸⁵ Ibid, anförande 93

⁸⁶ Ibid, anförande 93

⁸⁷ Ibid, anförande 87

⁸⁸ Ibid, anförande 98

tingas bekosta andra staters medborgare.⁸⁹ PA2 är ett *deduktivt argument*, d.v.s. att det finns en logisk bevisföring, som tveklöst är både hållbart och relevant för T. Tydligt är dock att detta argument bär med sig flertalet *värdeladdade ord och meningar* såsom “barnen blir lidande”, “medmänsklig skyldighet” och “de tvingas bekosta” vilket kan resultera i att man accepterar T p.g.a. emotionella grunder.

PA3 spinner vidare på ungefär samma spår som argumentet ovan och det stöds av såväl S som KD, M och SD. De alla argumenterar för att det svenska mottagandet måste begränsas och M motiverar detta genom att konstatera att åtstramningar är nödvändiga för att Sverige ska kunna ta sitt ansvar i denna fråga.⁹⁰ S fortsätter genom att fastslå att den svenska migrationspolitiken måste förhålla sig någorlunda till politiken i övriga EU⁹¹ och KD menar i sin tur att Sverige måste mottaga asylsökande utifrån den egna kapaciteten och de drar samtidigt det hela en aning längre genom att argumentera för en nordisk genomsnittsnivå.⁹² Vidare diskuterar de alla hur svenska kommuner påverkats av situationen 2015, att de utsatts för utmaningar rörande allt ifrån etablering i skola och arbete till bostadsbrist, och SD förklarar att varken kommunerna eller Sverige som helhet reparerat sig efter flyktingkrisen. De talar om både välfärdskris, vårdkris och systemkollaps.⁹³ Att denna situation råder beror med stor sannolikhet på att Sverige som sagt inte besatt mycket beredskap inför hösten 2015 och detta argument är således även det *deduktivt*. Samtidigt kommer dock detta argument att motbevisas i CA1 vilket gör argumentationen icke hållbar trots dess betydande relevans. Man skulle kunna säga att argumentet är *giltigt utifrån den utgångspunkt partierna valt* men att det inte helt och hållet är *sant*. Det är sant att Sverige påverkats av flyktingkrisen och att politiker och myndigheter inte hanterade den bra, vilket Ericson påvisar genom sin forskning,⁹⁴ men det är inte nödvändigtvis sant att Sverige hamnat i en systemkollaps vilket CA1 bevisar.

Nästa argument, PA4, handlar om att den tillfälliga lagen innebär en minskning av asylsökande, d.v.s. att färre människor sökt sig till Sverige efter att denna lag vunnit laga kraft. Detta är något som S, KD och SD argumenterar för och S nämner bl.a. att de

---

⁸⁹ Ibid, anförande 91

⁹⁰ Ibid, anförande 84

⁹¹ Ibid, anförande 118

⁹² Ibid, anförande 87

⁹³ Ibid, anförande 91

⁹⁴ Ericson, Mathias, ““Sweden Has Been Naïve”: Nationalism, Protectionism and Securitisation in Response to the Refugee Crisis of 2015.”, s.100

åtstramningar som vidtagits resulterat i att antalet asylansökningar till Sverige sjunkit från 12% till 3%.⁹⁵ Liksom ovan listade argument är också detta relevant för T men det är däremot inte ett hållbart argument. Här förekommer nämligen ett *post hoc ergo propter hoc*, man tolkar med andra ord att det råder ett orsakssamband mellan två faktorer, i detta fall den tillfälliga lagen och färre asylansökningar. Att färre individer söker sig till Sverige kan bero på de begränsningar som införts men detta behöver nödvändigtvis inte vara den enda förklaringen. En större sannolikhet och förklaring till de minskade asylansökningarna är istället de begränsningar som EU vidtagit,⁹⁶ vilket kommer att diskuteras mer i CA8.

PA5 berör en fråga som kommit att diskuteras flitigt, nämligen anhöriginvandring och familjeåterförening. PA5 lyder som så att den tillfälliga lagen öppnar upp för ytterligare och större möjligheter till just familjeåterförening och detta är något som S, MP, C, L, och KD argumenterar för. Att justeringar rörande detta föreslagits är i själva verket en stor anledning till att flertalet partier röstar för en förlängning av den tillfälliga lagen. Ett tydligt exempel på detta är C som i första debatten om själva införandet av lagen röstade nej p.g.a. just begränsningarna vid anhöriginvandring men som nu valt att yrka bifall till förlängningen av lagen i och med att begränsningarna har luckrats upp en aning. Ledamoten formulerar sig på följande vis; "I dag är vi här för att debattera en förlängning av den tillfälliga asyllagen i ytterligare två år. Men det är med en helt avgörande förändring. [...] Det här är någonting som vi i Centerpartiet har kämpat för. [...] Vi har därmed gått med på en tvåårig förlängning av den tillfälliga asyllagen under förutsättning att alternativt skyddsbehövande återigen får rätt till familjeåterförening."⁹⁷ Ökade möjligheter till familjeåterförening är med andra ord ett betydande argument för förlängningen av lagen men de underargument som motiverar denna ståndpunkt kommer att presenteras i avsnitt 5.1.2.

Följande argument, PA6, handlar om att Sverige behöver en långsiktigt hållbar migrationspolitik. S, C, L och M instämmer alla i detta och de alla argumenterar för att den tillfälliga lagen måste förlängas för att Sverige ska kunna utforma och etablera en sådan

---

⁹⁵ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 118

⁹⁶ Europaparlamentet, *EU:s svar på flyktingutmaningen*

⁹⁷ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 104

politik.⁹⁸ S säger närmare bestämt att “I dag förlänger vi den tillfälliga lagen, och det är för att ge oss tid att utforma en ny lagstiftning utan att riskera att vi kommer in i en ny kris. Vi kan [...] klara ett 2015. Men vi kan inte klara två och tre, och vi ska inte dit igen.”,⁹⁹ och vidare betonar de också att migrationspolitiken måste vara human och rättssäker.¹⁰⁰ Detta är absolut ett relevant argument i förhållande till T då en långsiktig och hållbar migrationspolitik är högst nödvändigt och viktigt att diskutera fram och därefter etablera men liksom i PA1 förekommer inget direkt underlag för argumentet. Här har vi återigen en så kallad *lucka*. Partierna argumenterar för att den tillfälliga lagen måste förlängas för att Sverige under tiden ska arbeta fram en ny migrationspolitik och utifrån detta kan man dra slutsatsen att partierna inte anser att ett återinförande av utlänningslagen är en alternativ lösning. Anledningen till detta är, som i PA1 förklarar, att utlänningslagen är riskabel och att partierna således vill undvika risker under tiden den nya migrationspolitiken diskuteras fram. Utifrån detta kan man dra slutsatsen att argumentet är tillräckligt hållbart.

Ett sista PA, närmare bestämt PA7, som presenteras i debatten är att de åtstramningar som infördes i samband med denna lagstiftning har resulterat i att familjer inte längre splittras utan att de nu istället reser tillsammans.¹⁰¹ Argumentet i sig är relevant ifall det skulle visa sig stämma men här finns varken underlag eller något slags bevis för att detta skulle vara fallet. Till skillnad från PA1 och PA6 finns ingen självklar eller uppenbar förklaring till detta argument vilket därför resulterar i att det är svårt att se PA7 som ett hållbart argument. Detta argument skulle p.g.a. ovan nämnda faktorer till viss mån kunna uppfattas som *normativt*, d.v.s. ett argument om att det *bör* vara så som påstått snarare än att det faktiskt *är* så. Det finns alltså ett *är-bör-felslut* i detta argument.

Som ovan påvisat förs flertalet argument för att förlänga den tillfälliga lagen och löpande kommer nu argumenten emot förlängningen av lagen att presenteras. Det första argumentet, CA1, handlar, som nämnt i PA3, om att Sverige inte är i behov av denna lagstiftning för att “klara sig” eller “överleva”. Detta är det mest förekommande CA och det stöds av V, S och KD. V motiverar detta genom att konstatera att Sverige hanterade och klarade av mottagandet

---

⁹⁸ Ibid, anförande 98

⁹⁹ Ibid, anförande 118

¹⁰⁰ Ibid, anförande 118

¹⁰¹ Ibid, anförande 85

2015 och talar vidare för att någon systemkollaps aldrig inträffat.¹⁰² S hänvisar i sin tur till en del statistik och klargör att ekonomin är bättre än den varit på länge, arbetslösheten har minskat, sysselsättningen har stigit och det går allt fortare att komma in på arbetsmarknaden. De menar således att Sverige inte har havererat.¹⁰³ KD stärker dessa argument genom att exemplifiera Uddevalla och tidsperioden 2007-2018 där de fastslår att staden inte kollapsat trots stor ökad invandring.¹⁰⁴ Detta argument är intressant utifrån det faktum att en del av underargumenten är *induktiva*, d.v.s. generaliserande, även fast majoriteten av dem ändå är *deduktiva*. Det induktiva syftar här på exemplet Uddevalla och det skulle även kunna ses som en *överdriven generalisering* att basera Sverige och en eventuell systemkollaps på enbart en stad. Bara för att det fungerat bra i Uddevalla behöver det nödvändigtvis inte innebära att detta varit utfallet i alla svenska städer. Trots den överdrivna generaliseringen finns nog underlag för argumentet och det är således både relevant och hållbart för T.

CA2 handlar om att den tillfälliga lagen innebär diskriminering då den skiljer människor åt. Detta är, liksom majoriteten av alla CA, något som V argumenterar för. De motiverar detta genom att hänvisa till den brytpunkt som skapades 24 november 2015. Denna brytpunkt skapar nämligen skillnad mellan de som anlänt till Sverige före detta datum och de som anlänt därefter. V beskriver lagen som “vattendelaren mellan den som kunde få uppehållstillstånd av humanitära skäl och den som inte kunde”.¹⁰⁵ Partiet fortsätter argumentationen med att konstatera att regleringen kring familjeåterförening innebär krav på bl.a. sammanboendeskap vilket är problematiskt i och med att exempelvis homosexuella människor i en del länder inte får leva tillsammans. I och med detta erhåller de inte möjligheten att återförenas i Sverige. V argumenterar vidare för att det är svårare för kvinnor än män att nå upp till de försörjningskrav som finns.¹⁰⁶ Trots att detta argument framför allt framförs av V så infliker S med ett uttalande om att det inte ska göras skillnad på folk och folk samt att välfärdssystemet måste hålla ihop.¹⁰⁷ I detta argument finns *luckor* både angående delen som berör homosexualitet samt delen om kvinnors oförmåga att leva upp till försörjningskravet. Det förstnämnda är dock så pass tydligt och väl känt att det inte behöver uttryckas vidare men det

---

¹⁰² Ibid, anförande 86

¹⁰³ Ibid, anförande 118

¹⁰⁴ Ibid, anförande 135

¹⁰⁵ Ibid, anförande 86

¹⁰⁶ Ibid, anförande 86

¹⁰⁷ Ibid, anförande 132

sistnämnda påståendet är däremot svårare att bemöta och det skulle kunna uppfattas som *generaliserande* då alla kvinnor nödvändigtvis inte har svårt att bemöta kraven om försörjning. Vidare genomförs en *stipulativ definition* av ordet “vattendelare”, d.v.s. att ordet ges en särskild innebörd för att fylla en viss funktion i det förda resonemanget. Trots att argumentationen bitvis är bristfällig är det ändå tillräckligt hållbart då lagen de facto på flera vis skiljer människor åt. Argumentet är också, som möjligt underförstått, relevant.

Ett tredje argument, CA3, handlar om att den tillfälliga lagen är bristfällig. V underbygger detta genom att poängtera att barnperspektivet saknas samt att det inte finns någon undantagsregel beträffande mäns våld mot kvinnor. De argumenterar fortsättningsvis för att utlänningslagen, trots dess brister, åtminstone har en sådan i form av tvåårsregeln.¹⁰⁸ Denna argumentation, åtminstone det som berör barnperspektivet, stöds genom de två rapporter som behandlades i avsnitt 2.3. och CA3 kan således bekräftas vara både relevant och hållbart då det är *logiska slutsatser* som dragits utifrån den befintliga lagen samtidigt som underliggande bevis förekommer.

Det fjärde argumentet, CA4, spinner vidare på utformningen av lagen och konstaterar att den gör Sverige till en sämre plats att leva på. V argumenterar för att lagen ämnar till att avskräcka människor från att ta sig till Sverige. De talar om att lagen skapat oordning, kaos, förtvivlan och sorg och att den bidrar till en rättsosäkerhet.¹⁰⁹ Ledamoten säger bl.a. följande i debatten:

“[Den tillfälliga lagen] har skapats för att låta föräldrar på flykt veta att de inte kan återförenas med sina barn här. Den är skapad för att svårt sjuka och utsatta ska veta att Sverige inte blir en fristad för dem. Den är skapad för att människor på flykt ska känna av osäkerheten i ett tillfälligt uppehållstillstånd och inte på riktigt ska kunna andas ut och bygga sitt liv i trygghet. Den är skapad för att minderåriga ensamkommande från till exempel det plågade Afghanistan, vilka inte omfattas av gymnasielagarna, ska veta att det tillfälliga uppehållstillståndet omvandlas till en utvisning på 18-årsdagen. Så illa är det, fru talman. Hur hamnade vi här?”¹¹⁰

---

¹⁰⁸ Ibid, anförande 86

¹⁰⁹ Ibid, anförande 86

¹¹⁰ Ibid, anförande 86

En del av det som tas upp i argumentationen har underliggande stöd, exempelvis det rörande rättsosäkerheten, vilket också konstateras i de två rapporterna nämnda i CA3. Problematiskt i detta fall är dock att V använder sig av flertalet *värdeladdade ord* såsom “avskräcka”, “kaos”, “förtvivlan” och “sorg”. Utöver detta används också en *persuasiv definition*, d.v.s. att ett fenomen, i detta fall den tillfälliga lagen, kopplas samman med negativa värden i syfte att övertyga, alternativt avskräcka, åhörarna från att förlänga lagen. I och med detta påverkas argumentets hållbarhet och det uppfattas rimligtvis som partiets egna åsikter och påstående snarare än ett argument med faktisk bevisföring. CA4 är således inte hållbart trots dess relevans för T.

CA5 är ett argument som talar för att den tillfälliga lagen medför flertalet konsekvenser för de utsatta. V klargör att lagen skapar stort mänskligt lidande, att den leder till ökad psykisk ohälsa och osäkerhet i sjukvården samtidigt som den också påvisats bidra till försämrade etablering och integrering i samhället.¹¹¹ Detta är ett *deduktivt argument* och V hänvisar till de två rapporter som presenteras i avsnitt 2.3. för att stärka argumentationen. Utöver de två rapporterna kan detta argument stödjas av den forskning som Laporta Hernández utfört. Studien fokuserar inte på den svenska lagen i sig utan talar mer generellt om vilka risker och konsekvenser migranter och asylsökande utsätts för¹¹² men detta kan ändå vara en relevant förankring i och med att den berörda gruppen kommer att fortsätta utsättas för dessa risker ifall de nekas uppehållstillstånd och fortsätter att leva i flyktingskap. Återigen använder sig V av ett *värdeladdat ord*, här “stort mänskligt lidande”, men i just detta sammanhang påverkar det inte argumentets hållbarhet på sådant vis som i argumentet ovan utan detta argument är snarare högst relevant och hållbart i och med att det är både *giltigt* och *sant*.

Det sjätte argumentet, CA6, handlar om att lagen inte lever upp till sitt syfte om att uppmuntra andra EU-länder till att ta ökat ansvar i denna fråga. Som bevisat i både inledningen och avsnittet om tidigare forskning är Sverige ett av de länder som stått för störst mottagande i samband med flyktingkrisen och det har talats om att en fördelning av flyktingar bör genomföras.¹¹³ Att denna lagstiftning skulle resultera i ett större ansvarstagande bland andra

---

¹¹¹ Ibid, anförande 86

¹¹² Laporta Hernández, Elena, “Legal strategies to protect sexual and reproductive health and rights in the context of the refugee crisis in Europe: a complaint before the European Ombudsperson.”, s.151

¹¹³ Brljavac, Bedrudin, “Refugee Crisis in Europe: The Case Studies of Sweden and Slovakia.”, s.92-93

stater menar V inte har skett utan lagen har istället blivit en anledning, ett slags argument, för andra stater att också strama åt den egna nationella regleringen.¹¹⁴ Ledamoten problematiserar detta genom att säga att “Vi står alltså här i dag med en lag som inte lever upp till sina syften, som skadar integrationen och etableringen och orsakar stort mänskligt lidande.”¹¹⁵ Något konkret exempel vad det gäller syftet ges dock inte i argumentet och en *lucka* uppenbarar sig således, men ser man till de uppgifter som presenteras i Brljavacs forskning står det klart att Slovakien är ett tydligt exempel på en stat som inte är motiverad till att ta större ansvar i denna fråga. Faktum är att de helt motsätter sig fördelningen av flyktingar vilket överklagandet till ECJ är ett tydligt exempel på.¹¹⁶ Viktigt att ha i åtanke är dock att den tillfälliga lagen inte nödvändigtvis är anledningen till att Slovakien och andra övriga EU-stater motsätter sig ansvaret i denna fråga även om den möjligtvis kan användas som ett argument för att själv inrätta en stramare reglering. Det går med andra ord att konstatera att ett så kallat *post hoc ergo propter hoc* uppenbarar sig i detta argument. Trots de misstag som visats kan argumentet uppskattas vara relevant och tillräckligt hållbart. Det går trots allt att konstatera att lagen inte bidragit till att stater tagit mer ansvar i frågan i och med att ansvarstagandet i dagsläget är mer eller mindre oförändrat. Det svåra här är att avgöra huruvida det är den tillfälliga lagen eller andra faktorer som bidragit till att stater ej vill ta mer ansvar. Detta är dock en annan fråga som inte kommer att diskuteras vidare här.

Debattens sjunde CA, CA7, fastslår att färre personer garanteras familjeåterförening ifall den tillfälliga lagen förlängs. V motiverar detta argument genom att klargöra att fler människor kommer att hinna fylla 18 år under tiden denna lagstiftning råder, vilket därmed innebär att deras rätt till familjeåterförening upphör.¹¹⁷ Vidare argumenterar de för att familjeåterförening blivit ett slags privilegium i samband med de höga kraven som ställs och de menar att människor med “vanliga” och “hederliga” arbeten med stor sannolikhet inte kommer kunna möta försörjningskravet.¹¹⁸ Att den tillfälliga lagen bidrar till att färre människor garanteras familjeåterförening är i sig felaktigt, vilket kommer att bevisas i avsnitt 5.1.2. där argument rörande anhöriginvandring behandlas, men utifrån de premisser V använt i detta argument är

---

¹¹⁴ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 86

¹¹⁵ Ibid, anförande 86

¹¹⁶ Brljavac, Bedrudin, “Refugee Crisis in Europe: The Case Studies of Sweden and Slovakia.”, s.99

¹¹⁷ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 86

¹¹⁸ Ibid, anförande 129

det ändock ett *giltigt* om än *falskt* argument. Utifrån detta går det att konstatera att CA7 är relevant för T men inte hållbart.

CA8 lyder som så att den tillfälliga lagen inte är anledningen till att antalet asylansökningar till Sverige minskat. Detta argument framförs återigen av V och som nämnt i PA4 spelar EU:s olika begränsningar och kontroller en betydande roll för detta argument. Att antalet asylansökningar minskat menar V inte beror på införandet av den tillfälliga lagstiftningen utan i och med att det idag är svårare att ta sig in i EU generellt sett så är det följaktligen givetvis också svårare att ta sig till just Sverige.¹¹⁹ Självklart kan den tillfälliga lagen vara en bidragande faktor till det minskade antalet asylansökningar men det är med största sannolikhet inte den mest avgörande faktorn då man som sagt först måste ta sig över den europeiska gränsen innan man kan nå Sverige. Detta är således ett deduktivt argument som är både hållbart och relevant.

Det tredje sista argumentet, CA9, tas fram av S som talar om att Sverige inte hade klarat sig under en längre tid utan alla arbetare med ursprung i andra länder. Ledamoten säger närmare bestämt att hen är “övertygad om att Sverige inte skulle klara sig särskilt länge utan alla de arbetare, tjänstemän och akademiker som har rötter i andra länder”¹²⁰ och detta motiveras genom att hänvisa till statistik som talar för att ungefär 20% av svenska löntagare är utrikes födda och att detta är något som stärker den svenska nationen.¹²¹ Detta är något som också Brljavac konstaterar i sin forskning och han förtydligar att anledningen till Sveriges beroendeställning till migration har att göra med att födelsetalet i Sverige är så pass lågt att den svenska ekonomin kommer att påverkas ifall åtgärder inte vidtas.¹²² Utifrån dessa utlåtanden är det tydligt att detta är ett *deduktivt argument* som både är relevant och hållbart i förhållande till T.

CA10, som är det näst sista argumentet som kommer att presenteras i denna undersökning, talar för att det går bra för de flesta som tar sig till Sverige. Även detta argument kommer från S och det motiveras genom ett påstående om att invandrarfamiljer snabbt tar till sig av de

---

¹¹⁹ Ibid, anförande 86

¹²⁰ Ibid, anförande 118

¹²¹ Ibid, anförande 118

¹²² Brljavac, Bedrudin, “Refugee Crisis in Europe: The Case Studies of Sweden and Slovakia.”, s.98

svenska normerna vilket i sin tur innebär en ökad integration.¹²³ Detta är, till skillnad från majoriteten av debattens alla argument, ett *induktivt* argument, då S dragit en generaliserande slutsats, troligtvis utifrån upplevda erfarenheter. Induktiva argument är inte problematiskt i sig men just detta skulle möjligtvis kunna ses som *överdrivet generaliserande* då det inte förekommer något direkt underlag för argumentet. Att PA2 konstaterar att det finns en stor integrationsproblematik i Sverige spelar här också en betydande roll och CA10 är därmed, trots dess relevans, inte tillräckligt hållbart. Det är mycket troligt att det går bra för många som kommer till Sverige men det är inte möjligt att säga att detta är fallet för alla, eller ens de flesta.

Avslutningsvis förs ett sista argument, CA11, av MP som konstaterar att alla de försämringar som tog form i samband med införandet av den tillfälliga lagen, med undantag från de justeringar som nu diskuterats, kommer att förlängas.¹²⁴ Här förekommer ett så kallat *cirkelresonemang* då detta redan genom T kan förstås. Ifall den tillfälliga lagen förlängs är det givet att alla de försämringar som tidigare vidtagits kommer att fortlöpa. CA11 tillför med andra ord inget stöd till T och är således varken relevant eller hållbart.

5.1.2. Justeringar rörande anhöriginvandring

T Begränsningar vid anhöriginvandring ska bli färre

Som nämnt i PA5 är de justeringar som vidtagits rörande anhöriginvandring och familjeåterförening för att minska de begränsningar som tidigare införts ett argument för att förlänga den tillfälliga lagen. Detta är dock något som vidare diskuteras som ett litet sidotema då alla partier inte är eniga i frågan om huruvida detta är positivt och gynnsamt för Sverige. V ingår inte i denna del av debatten i och med att de inte yrkar bifall till lagen och dess revideringar.

---

¹²³ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 118

¹²⁴ *Ibid*, anförande 109

S, MP, C, L och KD är som tidigare nämnt fem partier som i debatten argumenterar för att det är positivt att den tillfälliga lagen öppnar upp för både ytterligare och större möjligheter till familjeåterförening. MP talar exempelvis om den tillfälliga lagen som att den kommer med flertalet förbättringar¹²⁵ och vidare är S särskilt aktiva i denna del av debatten. De motiverar bl.a. dessa justeringar genom att konstatera att Sverige nu har möjlighet att släppa en aning på de begränsningar som tidigare infördes rörande familjeåterförening just p.g.a. att asylansökningarna nu har minskat så pass mycket.¹²⁶ L tillägger också att familjeåterförening är positivt och att det kan ske antingen i Sverige eller i hemlandet.¹²⁷

PA1 handlar om att familjeåterförening är mer bedyrat än det svenska egenintresset. S fastslår i detta argument att Migrationsöverdomstolen efter en prövning har konstaterat att “familjens intresse av att återförenas väjde tyngre än statens intresse av att minska antalet asylsökande på grund av ansträngningarna på asylsystemet.”¹²⁸ Vidare klargör S också att det skulle kunna innebära en kränkning av svenskt konventionsåtagande ifall familjeåterförening nekas.¹²⁹ Dessa är faktiska förhållanden som har påvisats och som kan komma att inträffa och detta påstående är således *deskriptivt*. I och med detta är argumentet både relevant och hållbart trots att det *värdeladdade ordet* “kränkning” brukas.

Ett andra argument, också framfört av S, handlar om att familjeåterförening är något humanitärt önskvärt och detta är en faktor som kommer att resultera i en förbättrad integration.¹³⁰ Detta argument för med sig ett *värdeladdat ord*, närmare bestämt “humanitärt önskvärt” och vidare används också en *stipulativ definition* av ordet “familjeåterförening”. Familjeåterförening ges här en särskild betydelse där man betonar vikten av det. Man talar alltså inte om det utifrån en *lexikalisk definition*, som något som enbart finns och förekommer, utan i detta argument framhävs det som något som man bör ha rätt till och som är viktigt för oss. Vidare finns ingen förklaring till hur familjeåterförening skulle gynna den svenska integrationen och dessa uppmärksammade brister i argumentationen resulterar i att PA2 inte är hållbart, trots dess relevans i förhållande till T.

---

¹²⁵ Ibid, anförande 109

¹²⁶ Ibid, anförande 118

¹²⁷ Ibid, anförande 87

¹²⁸ Ibid, anförande 99

¹²⁹ Ibid, anförande 99

¹³⁰ Ibid, anförande 99

Till skillnad från ovan finns det som sagt partier med åsikter om att anhöriginvandring och familjeåterförening är mindre positivt för Sverige och detta problematiseras bl.a av SD och M som båda röstar nej till dessa justeringar. CA-argumenten till detta går att dela in i tre och det första, CA1, presenteras av SD. SD talar om en förståelse för att de som kommer till Sverige vill veta att deras familjer är säkra och mår bra men de konstaterar att familjeåterförening inte får ske på bekostnad av det svenska folkets skattemedel. De säger närmare bestämt att “det är en sak att veta att familjen är säker och en annan att låta svenska skattemedel bekosta uppehållet här i Sverige”,¹³¹ och de fortsätter senare med att säga “ta hit er familj, men försörj den också!”.¹³² Detta är ett argument där en *persuasiv definition* av familjeåterförening råder. SD ger här fenomenet familjeåterförening en negativ innebörd genom att tala om det som något felaktigt gentemot det svenska folket. Utöver detta finns heller inget direkt underlag för argumentet utan detta kan snarare uppfattas som partiets egna åsikter än ett beviskraftigt argument gentemot anhöriginvandring. Argumentet är utifrån detta sett inte hållbart. Relevansen här är heller inte överdrivet självklar men det kan ändå uppfattas som tillräckligt relevant för T då det är en fråga som berör det svenska folket och deras möjliga påverkan av justeringar rörande begränsningarna av familjeåterförening.

Ytterligare ett argument presenterat av SD, CA2, är att det i samband med anhöriginvandring blir gynnsamt att låta en person åka i förväg. Detta innebär att familjer, om än tillfälligt, splittras och de argumenterar vidare för att det ofta är minderåriga som lämnar först då regleringen i Sverige innebär att det är svårare för individer äldre än 18 år att få uppehållstillstånd.¹³³ Detta är en rådande risk och utifrån SD:s premisser är det givet att detta argument är *giltigt*. Huruvida det är *sant* att en person åker i förväg och att det vanligtvis är minderåriga framgår däremot inte. Man skulle kunna tänka att det finns en sannolikhet att familjer resonerar på sådant vis i och med att regleringen kring uppehållstillstånd är tuffare för individer äldre än 18 år men det är förstås inte helt säkert att det behöver vara så och argumentationen brister på så vis att bevis för detta inte framförs. CA2 är således inte hållbart om än mycket relevant.

---

¹³¹ Ibid, anförande 85

¹³² Ibid, anförande 91

¹³³ Ibid, anförande 85

Ett tredje och sista CA, CA3, kommer från M och handlar om att anhöriginvandring är problematiskt i och med att det resulterar i en ökning av den invandring som de vill minska.¹³⁴ Här finns inte mycket att analysera då detta är ett *cirkelresonemang*. Väljer man att justera begränsningarna och öppna upp för familjeåterförening så kommer det, underförstått, automatiskt innebära att invandringen till Sverige kommer att öka, oavsett utsträckning. Detta argument tillför alltså inte något stöd till T då detta redan finns dolt i T och är därmed varken hållbart eller relevant.

5.2. Övergripande analys utifrån Benhabibs människorättsteori

Nu när en pro et contra argumentationsanalys genomförts är det dags att applicera Benhabibs människorättsteori på den tillfälliga lagen och debatten rörande förlängningen av den. Genom att använda denna teori som utgångspunkt uppenbarar sig ett kritiskt förhållningssätt gentemot lagen då den i själva verket strider mot i princip hela teorin. Det sätt som partipolitikerna diskuterar och motiverar lagstiftningen på är också något som utifrån denna teori går att kritisera.

Som nämnt i teoriavsnittet är statssuveränitet ett centralt begrepp för denna teori. Nationalstaten i sig är inte något som Benhabib problematiserar men hon menar att det är viktigt att det finns ett samspel mellan nationalstaten och människors universella värden. Vidare talar hon om att det vanligtvis råder en självbevarelsedrift bland nationalstater, d.v.s. att de på olika vis fokuserar på att skydda den egna nationen. Här kommer den tillfälliga lagen in i bilden då denna lagstiftning är ett tydligt exempel på den svenska självbevarelsedriften och utifrån teorin sett är denna lag människorättsligt problematiskt då en betydande del av teorin betonar att det är felaktigt att låta staters egna intressen spela en avgörande roll när det kommer till frågan om migration, flyktingskap och asylansökningar.¹³⁵ Den tillfälliga lagen ämnar med andra ord till att gynna Sveriges egenintressen, vilket utifrån debatten konstateras vara en minskad invandring till landet. Att denna lag gynnar Sverige som stat är här tydligt

---

¹³⁴ Ibid, anförande 95

¹³⁵ Benhabib, Seyla. "Transformations of Citizenship. The Case of Contemporary Europe", s.442-444

men vidare är debatten i sig även den problematisk då fokuset vilar på just detta. Majoriteten av partierna talar exempelvis om att Sverige inte klarar av den ökade migrationen,¹³⁶ att de inte kan återgå till den tidigare migrationspolitiken och att den inte kan vara lika generös som tidigare,¹³⁷ men människans universella status är däremot något som sällan åberopas i debatten.

För att ta det i stora drag är det enbart V som helt motsätter sig det svenska egenintresset och istället argumenterar utifrån en mer människorättslig aspekt då de i debatten talar om att den tillfälliga lagen exempelvis medför konsekvenser för de utsatta och att den skiljer människor åt.¹³⁸ Givetvis finns fler partier som i en del fall talar om faktorer såsom medmännisklighet och frågan om familjeåterförening är något som majoriteten av partierna yrkar bifall till då de argumenterar för det som något positivt och humanitärt önskvärt.¹³⁹ Det finns således, till viss del, en tanke på människors universella värden men huvudfokuset i debatten vilar inte på denna aspekt utan generellt sett vilar fokuset i första hand på Sveriges självbevaringsdrift. För tydlighetens skull kan man säga att majoriteten av alla PA har sin utgångspunkt i det svenska intresset att minska invandring medan majoriteten av alla CA istället utgår från det universella värdet hos människor. Något som kan vara intressant att nämna här är dock att det faktiskt förekommer ett CA, nämligen CA9, där svenskt egenintresse är utgångspunkten. S talar i detta argument om att Sverige är i behov av arbetare med ursprung i andra länder.¹⁴⁰ Detta argument är alltså ett argument emot förlängningen av lagen men det avgörande är inte individens universella status utan snarare det svenska behovet av viss invandring för att hålla ekonomin flytande.

Att det största fokuset i debatten vilar på att minska invandringen till Sverige är som påvisat något som Benhabibs teori kritiserar. Utöver att detta kan uppfattas som problematiskt kan man utgående från Benhabibs perspektiv även argumentera för att det är moraliskt fel. Benhabibs teori betonar nämligen att det moraliskt rätta vore att leva i en värld med öppna nationsgränser och demokratier såsom Sverige bör sträva efter att uppnå detta.¹⁴¹ Trots att det

---

¹³⁶ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 87

¹³⁷ Ibid, anförande 84

¹³⁸ Ibid, anförande 86

¹³⁹ Ibid, anförande 99

¹⁴⁰ Ibid, anförande 118

¹⁴¹ Benhabib, Seyla. "Transformations of Citizenship. The Case of Contemporary Europe", s.446

inte finns någon faktiskt skyldighet att skydda och hjälpa individer ifall det skulle ske på bekostnad av ens eget leverne, vilket en del partier argumenterar för att den ökade migrationen gör, så är det egentligen detta som bör göras. Att neka människor asyl, vilket den tillfälliga lagen bidrar till att göra, kan resultera i förödande konsekvenser för de utsatta och detta är, som påvisat i avsnitt 2.3, precis det som inträffat i samband med upprättandet av denna lagstiftning.¹⁴²

Den tillfälliga lagen är ett aktuellt exempel på vad Benhabib benämner “den demokratiska legitimitetens paradox”. Paradoxen innebär att stater väljer att använda sin demokratiska legitimitet antingen för att uppfylla och skydda universella mänskliga rättigheter eller också för att välja, och därmed också välja bort, vilka traktater och regler man vill beakta och skydda.¹⁴³ Demokratiska stater har med andra ord möjligheten att undvika att uppfylla och skydda universella mänskliga rättigheter och det var precis detta som inträffade när svenska politiker först valde att inrätta den tillfälliga lagen och därefter även förlänga den. I samband med denna lagstiftning gör svenska politiker med andra ord ett aktivt val att inte ta hänsyn till människors universella status. Detta förtydligas ytterligare genom att se till de konsekvenser som uppstått i samband med lagen, vilket få partier belyser i debatten. Dessa konsekvenser är självklara exempel på att de utsatta individerna inte får sin universella status tillgodosedd och man kan utifrån detta förstå det som att svenska politiker förhåller sig till den idealbild av medborgarskap som denna teori ifrågasätter. Det är först när man är medborgare som man också får inträda landet och det är först då man har rättigheter.¹⁴⁴ De partier som benämns i debatten förhåller sig således inte till föreställningen om ett nytt avterritorialiserat medborgarskap, till följd av att spänningen mellan medborgarrättigheter och mänskliga rättigheter bleknar, långsamt framträder.¹⁴⁵

Att svenska politiker förhåller sig till ideal såsom ovan presenterat är det största bekymret i den rådande migrationsfrågan och utgår man ifrån Benhabibs teori bör politikerna istället diskutera kring ett alternativ till medborgarskap, nämligen ett politiskt medlemskap. Alla människor, oavsett medborgarskap, har en politisk identitet och ett politiskt medlemskap hade

---

¹⁴² Ibid, s.442-443

¹⁴³ Ibid, s.450

¹⁴⁴ Ibid, s.454-455

¹⁴⁵ Ibid, s.448

varit gynnsamt för såväl migranter som flyktingar och asylsökande.¹⁴⁶ Värt att notera är att EU:s regler gentemot sina egna medborgare dock påminner om Benhabibs politiska medlemskap. Institutionella förändringar inom EU har nämligen resulterat i att rätten till rättigheter ska vara beroende av bosättningsplats snarare än medborgarskap.¹⁴⁷ Det bekymmersamma i detta är att detta som nämnt enbart berör medborgare i medlemsstaterna. Dessa rättigheter sträcker sig således inte utanför unionens gränser.

Trots att den tillfälliga lagen upplevs problematisk utifrån Benhabibs människorättsliga teori så har, avslutningsvis, som sagt ändock en del förändringar vidtagits i samband med förlängningen av lagen. Att justeringar rörande anhöriginvandring och familjeåterförening genomförts är trots allt ett steg mot en migrationspolitik där den människorättsliga aspekten i större grad än tidigare beaktas. Dessa justeringar innebär däremot inte att denna aspekt beaktas till fullo. Det finns fortfarande flertalet brister, inte minst de konsekvenser som uppstått i samband med denna lagstiftning, men man kan ändock se en viss förbättring på just denna front. När ledamöterna i debatten vidare talar om integrationsproblematiken framkommer det också att detta är något som måste åtgärdas för att de som befinner sig i Sverige ska ha ett gott leverne. Den svåra frågan här blir då vilket av följande som är mest önskvärt; Ska man *i)* leva i ett samhälle där integrationen inte fungerar men där man öppnar upp för och välkomnar fler människor att inträda Sverige eller ska man *ii)* skärpa migrationspolitiken, och på så vis kränka människors mänskliga rättigheter, för att bearbeta den rådande integrationsproblematiken med avsikt att förbättra för de människor som redan är här vilket också i sin tur gynnar de som i framtiden kommer att komma hit? Införandet och förlängningen av den tillfälliga lagen skulle kunna ses som ett försök till att göra det bra för de som befinner sig i landet, samt för den framtida invandringen, men en vidare konsekvens blir då också att de människor som behöver hjälp just precis nu inte får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

---

¹⁴⁶ Ibid, s.442

¹⁴⁷ Ibid, s.453

6. Sammanfattning och avslutande diskussion

Efter att ha genomfört analysen ovan står det klart att majoriteten av de partier som deltog i riksdagsdebatten rörande förlängningen av den tillfälliga lagen hade en positiv inställning till förlängningen och de justeringar som diskuterades därtill. Både PA och CA förekommer i debatten och något som uppmärksammas är att de man ibland kan kalla för “mittenpartierna”, MP, C och L samt S och KD, använder sig av båda dessa. Partierna till höger, SD och M, använder sig däremot enbart av PA samtidigt som partiet till vänster, V, enbart använder sig av CA när det kommer till just argumentationen rörande förlängningen av den tillfälliga lagen.

Precis som konstaterat i avsnitt 5.2 där Benhabibs människorättsteori appliceras så kan man dela upp majoriteten av de förda argumenten i två delar; antingen grundas argumenten i *i)* människans universella status eller också grundas argumenten i *ii)* Sveriges egenintressen. Tydligt är också att PA främst består av det sistnämnda medan CA främst består av det förstnämnda. De främsta argumenten för att förlänga den tillfälliga lagen är att Sverige inte kan återgå till den tidigare migrationspolitiken, att Sverige inte klarar av att hantera en ökad migration samt att Sverige befinner sig i en stor integrationsproblematik som måste åtgärdas. De främsta argumenten emot en förlängning av lagen är i sin tur att Sverige inte alls behöver denna lagstiftning för att “klara sig”, att den tillfälliga lagen inte är anledningen till att antalet asylansökningar till Sverige minskat samt att denna lag gör Sverige till en sämre plats att leva på och att den innebär diskriminering av människor. Den människorättsliga aspekten, som efterfrågas i uppsatsens frågeställning, finns alltså i debatten även om majoriteten av partierna kanske inte alltid beaktar den. Det allra främsta partiet som belyser det människorättsliga är V, vilket tydligt uppfattas genom argumentationsanalysen. Därefter kommer S som också belyser denna faktor, om än inte i lika stor utsträckning som V. De enda som inte alls belyser denna aspekt är M och SD som till och med väljer att inte yrka bifall till familjeåterförening. SD nämner dock i debatten att de “förstår att en enskild individ såklart vill veta att familjen är

säker”¹⁴⁸ samt att familjeåterförening “låter fint, och det är såklart något som griper tag om hjärtat”,¹⁴⁹ men det är inget de vidare centraliserar eller betonar.

Beviskraften i de argument som framförs i debatten varierar mycket, både när det kommer till PA och CA och detta gäller både för argumenten rörande förlängningen av den tillfälliga lagen men också argumenten rörande justeringar av anhöriginvandring och familjeåterförening. För att exemplifiera detta kan vi se till PA2 i argumentationsanalysen om justeringar rörande anhöriginvandring och CA5 i argumentationsanalysen om förlängningen av den tillfälliga lagen. PA2, som handlar om att familjeåterförening är humanitärt önskvärt och att det kommer resultera i en förbättrad integration, är ett exempel på ett argument som inte är beviskraftigt i och med att både värdeladdade ord och en stipulativ definition av ordet “familjeåterförening” förekommer. Vidare saknas också logisk bevisföring rörande integrationsfrågan. Till skillnad från PA2 finns dock också argument såsom CA5, som handlar om att den tillfälliga lagen resulterar i konsekvenser för de utsatta. CA5 är ett deduktivt argument som stöds av logisk bevisföring och det är därför mycket beviskraftigt. Avslutningsvis när det kommer till beviskraften är det möjligt att konstatera att de minst beviskraftiga argumenten är CA3 i argumentationsanalysen om justeringar rörande anhöriginvandring och CA11 i argumentationsanalysen om förlängningen av den tillfälliga lagen. Anledningen till detta beror på att de är cirkelresonemang, vilket innebär att de inte alls tillför något stöd till T.

När det kommer till den andra frågeställningen, d.v.s. hur den tillfälliga lagen och debatten kring den kan förstås utifrån Benhabibs människorättsteori står det tydligt att det är mycket som går att problematisera och kritisera. Lagen i sin helhet är direkt problematisk i förhållande till denna teori i och med att den strider mot mer eller mindre allt som teorin förespråkar och debatten i sig går även den att kritisera i och med att fokuset som nämnt hamnar på Sveriges egenintressen. Partiernas förhållning till begreppet medborgarskap är också en betydande faktor som denna teori anmärker då den idealbild som förespråkas inte överensstämmer med hur verkligheten i dagsläget ser ut. Förlängningen av den tillfälliga

---

¹⁴⁸ Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, anförande 85

¹⁴⁹ *Ibid*, anförande 85

lagen innebär att den människorättsliga aspekten i större grad än tidigare beaktas, men de justeringar som vidtagits betyder däremot inte att denna aspekt beaktas till fullo.

Efter att ha utfört denna studie har en vidare förståelse för hur svenska partipolitiker argumenterar för och emot den tillfälliga lagen bildats. Vidare problematiseras både lagen och riksdagsdebatten utifrån en människorättslig teori vilket också bidrar till en ytterligare förståelse för den problematik lagen medför. Denna studie stöder också den forskning som gjorts av Stokes-Dupass. Båda dessa studier använder människorättsliga teorier, Benhabib respektive Arendt, för att förstå den rådande migrationsfrågan och trots att det är olika teorier är slutsatsen densamma, d.v.s. att skärpt migrationspolitik och slutna gränser är problematiskt samt att statssuveränitet framstår som det mest centrala vid migrationsfrågor. Stokes-Dupass diskuterar i sin forskning hur den svenska migrationspolitiken förändrats, att Sverige gått från att vara ett mycket välkomnande land till att bli allt mer främlingsfientliga men något som inte nämns i artikeln är just den tillfälliga lagen. Man skulle således kunna se det som att den studie som här utförts tar vid på Stokes-Dupass forskning, ger den ytterligare stöd och vidare utreder svenska politikernas och myndigheters inställning till migranter, flyktingar och asylsökande. Denna studie konstaterar alltså att ytterligare ett kliv mot främlingsfientlighet tagits. Något annat denna studie stödjer är Ericsons forskning om svenska politikernas och myndigheters hantering av flyktingkrisen. Att dessa aktörer inte hanterade situationen på ett optimalt vis är något som inledningsvis tas upp i denna uppsats även om detta senare inte är den huvudsakliga faktorn som undersöks.

Bortsett från att denna studie stödjer eller vidare utvecklar en del tidigare forskning kan man också ifrågasätta den forskning som Briljavac genomfört. Briljavacs forskning ställer sig förvånansvärt positiv till Sverige och dess inställning till, och bemötande av, migranter, flyktingar och asylsökande och Sverige framställs här som högst välkomnande i jämförelse med andra medlemsstater i EU. Att Sverige tagit stort ansvar när det kommer till situationen 2015 är väl erkänt men det kan upplevas vilseledande att påstå att Sverige helt och hållet är välkomnande. Denna studie ifrågasätter och problematiserar med andra ord påståendet om att Sverige skulle vara välkomnande och den påvisar också att detta inte är fallet, åtminstone inte ifall Benhabibs teori används som utgångspunkt.

Avslutningsvis är det möjligt att konstatera att mycket forskning utförts när det kommer till flyktingkrisen 2015 och den rådande migrationsproblematiken världen över. Något som man i framtida forskning dock skulle kunna undersöka vidare är mer preciserat hur Sverige påverkats av dessa flyktingströmmar. Utgår man från den debatt som analyserats i undersökningen framgår det att det råder en oenighet bland partierna när det kommer till just hur Sveriges som stat påverkats av detta. En del argumenterar för att landet hamnat i en systemkollaps medan andra yrkar för att detta inte skett. Oavsett ifall en systemkollaps inträffat eller ej så är det givet att Sverige har påverkats. Mer exakt hur och i vilken utsträckning är dock obesvarat och detta vore därmed en möjlig faktor att vidare undersöka. Något annat som vore intressant att undersöka är hur bilden av Sverige, i samband med migrationsfrågor, har förändrats. Stokes-Dupass har som sagt undersökt hur Sveriges migrationspolitik utvecklats över tid. Hennes artikel publicerades 2017 och det vore intressant att utreda hur uppfattningen om Sverige i andra stater ser ut idag, 2020, och hur denna uppfattning utvecklats och kanske förändrats. En möjlig ingång skulle kunna vara att undersöka hur bilden av Sverige såg ut innan respektive hur den ser ut nu efter flyktingkrisen 2015, gärna utifrån ett längre tidsspänn.

Referenser

Benhabib, Seyla. "Transformations of Citizenship. The Case of Contemporary Europe". *Government and Opposition*, 2002, vol. 37, nr. 4. DOI: 10.1111/1477-7053.00110

Björnsson, Gunnar, Kihlbom, Ulrik, Ullholm, Anders. *Argumentationsanalys: Färdigheter för kritiskt tänkande*, Natur & Kultur, Stockholm, 2009.

Brljavac, Bedrudin, "Refugee Crisis in Europe: The Case Studies of Sweden and Slovakia." *Journal of Liberty and International Affairs*, Vol. 3, Suppl. 1, 2017. eISSN 1857-9760

Convention Relating to the Status of Refugees, 189 U.N.T.S. 137, 25 juli 1951

Ericson, Mathias, "'Sweden Has Been Naïve': Nationalism, Protectionism and Securitisation in Response to the Refugee Crisis of 2015." *Social Inclusion*, Vol. 6, Issue 4, 2018. DOI: 10.17645/si.v6i4.1512

Europaparlamentet, *EU:s svar på flyktingutmaningen*, 20 augusti 2019, <https://www.europarl.europa.eu/>, hämtad 28 december 2019.

Europaparlamentet, *Migrationskrisen i Europa*, 19 augusti 2019, <https://www.europarl.europa.eu/>, hämtad 26 november 2019.

Halldenius, Lena, "Argumentationsanalys: Ett metodkompendium." *Avdelningen för mänskliga rättigheter, Lunds universitet*, 2016.

Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten till att få uppehållstillstånd i Sverige, 2016:752, 22 juni 2016

Laporta Hernández, Elena, “Legal strategies to protect sexual and reproductive health and rights in the context of the refugee crisis in Europe: a complaint before the European Ombudsperson.” *Women’s Link Worldwide*, 2017. DOI: 10.1080/09688080.2017.1405675

Nationalencyklopedin, *Flyktingkrisen 2015*, <https://www.ne.se/>, hämtad 26 november 2019.

Protocol Relating to the Status of Refugees, 660 U.N.T.S. 267, 31 januari 1967

Regeringskansliet, *Mänskliga rättigheter*, 5 november 2014, <https://www.regeringen.se/>, hämtad 26 november 2019.

Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, *Migrationsrättens framtid*, 2018, <https://sweref.org/>, hämtad 20 november 2019.

Röda Korset, *Humanitära konsekvenser av den tillfälliga utlänningslagen*, 2018, <https://www.rodakorset.se/>, hämtad 20 november 2019.

Seidlitz, Madelaine, *Asylrätt: en praktisk introduktion*, Norstedts Juridik AB, Stockholm, 2019.

SOU 2017:12, *Att ta emot människor på flykt: Sverige hösten 2015*, Stockholm: Elanders Sverige AB

Stokes-Dupass, Nicole, “Mass Migration, Tightening Borders, and Emerging Forms of Statelessness in Denmark, Norway, and Sweden.” *Journal of Applied Security Research*, 2017. DOI: 10.1080/19361610.2017.1228024

Sveriges Riksdag, *Debatt om förslag: Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, 18 juni 2019, <https://www.riksdagen.se/>, hämtad 18 november 2019.